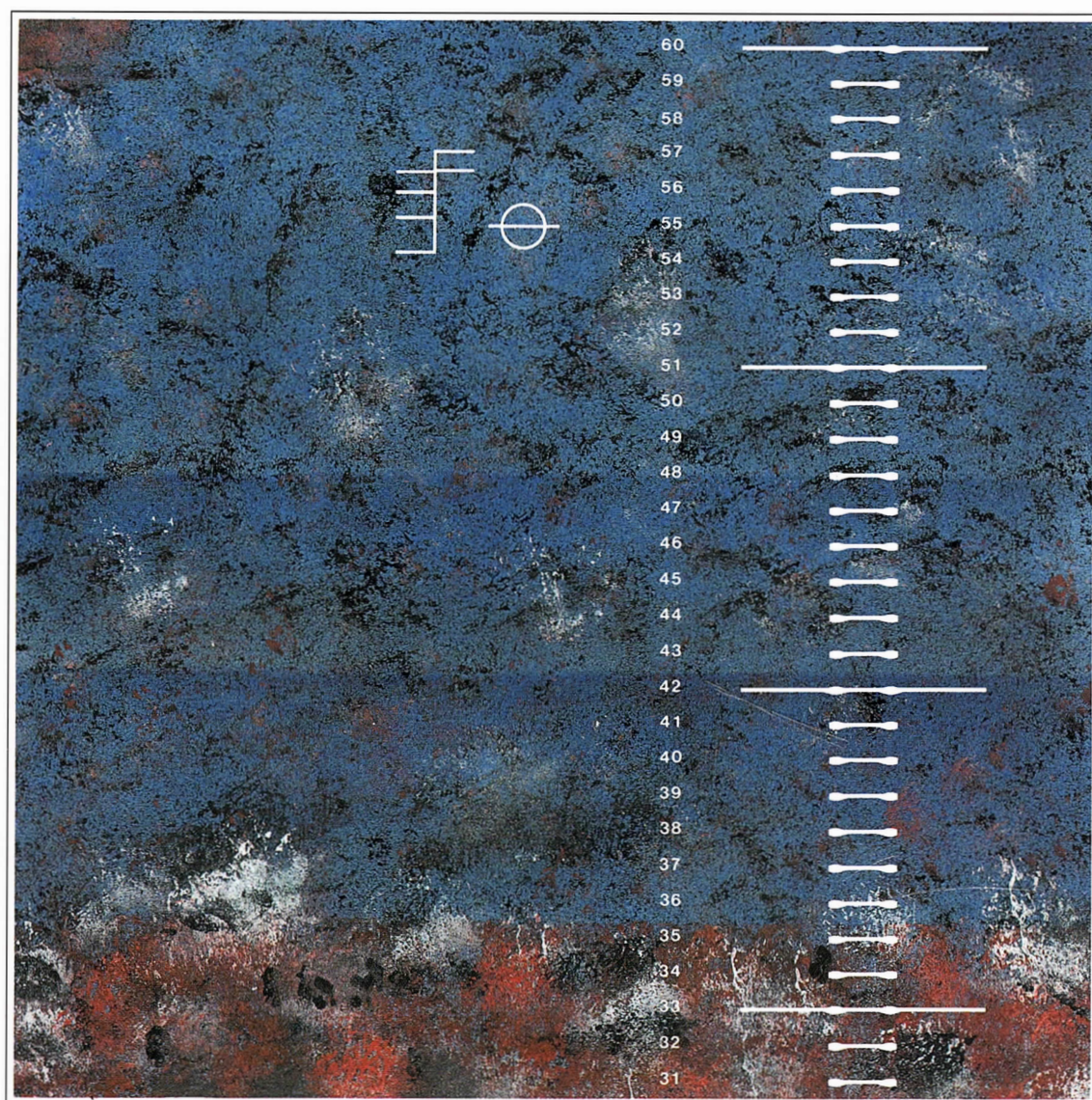
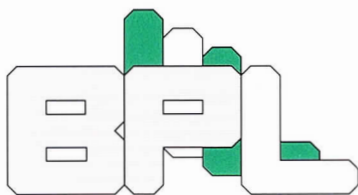

JAARVERSLAG 2001

STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOODSEN

Seattleweg 7, gebouw nr. 3 (havennummer 2801), 3195 ND Pernis - Rotterdam

Postbus 830, 3000 AV Rotterdam

Telefoon: (010) 4987451, fax: (010) 411 55 88

ABN ♦ AMRO rek. nr. 49.71.49.729

Postbank rek. nr. 5710 582

OMSLAG: IN MAXIMAAL '30 TREDEN' NAAR EEN DEUGDELIJK PENSIOEN

JAARVERSLAG 2001

STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOODSEN/NEDERLAND

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
INHOUDSOPGAVE	3
SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR	5
FINANCIEEL EN ADMINISTRATIEF BEHEER	6
VOORWOORD	7
Performance	9
Indexering	10
KERNCIJFERS	11
deelnemers periode 1988-2001	
ALGEMEEN	12
Inleiding	
Premie en pensioengrondslag per 1 januari 2002	
Vestiging in het buitenland	13
Het doel van de verdragen en verordeningen	
Lijst van verdragslanden	
Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij	14
ONTWIKKELINGEN OP PENSIOENGEBIED	
Wet verevening pensioenrechten bij scheiding	
Algemene Nabestaandenwet (Anw)	
Reparatie Anw- gat	15
Flexibele pensioenspaarregeling/ flexioen	
Prépensioenregeling/ FLP	
Reparatie WAO-hiaat aspirant- registerloodsen	
Indexering	
Actuariële principes pensioenfondsen	16
Rapport Witteveen	
Belastingen in de 21 ^e eeuw	17
Pensioenregeling na 1 januari 1998	
Keuzemogelijkheid pensioen	18
Leeftijdsgrenzen	
Medezeggenschap gepensioneerden	
Europese Monetaire Unie	19
Wijziging van de Pensioen- en Spaarfondsenwet (PSW)	
Het onbekende gat van de AOW	20
Onbetaalbaarheid pensioenen "bangmakerij"	21
BESTUURSBELEID	22
OPF MODEL GEDRAGSCODE	24
HET GEVOERDE BELEGGINGSBELEID IN 2001	25
JAARREKENING 2001	
Balans per 31 december 2001	31
Staat van baten en lasten over 2001	32
Kasstroomoverzicht	33

TOELICHTING OP DE BALANS EN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2001	34
OVERIGE GEGEVENS	
Actuariële verklaring 31 december 2001	42
Accountantsverklaring	44
Gebeurtenissen na balansdatum	45
BIJLAGEN	
1 Specificatie gezamenlijke depotrekening RIAM/ ABN ♦ AMRO	46
2 Enige begrippen	52
3 Uit de jaarverslagen Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij 1991/2001	55
4 Frequentieverdeling deelnemers januari 2002	56
5 Nieuwe keuze en aanpassing asset-mix flexioen/ risicorendementsprofielen	57
6 Tabel stortingen 2002 / extra ouderdoms- en bijbehorend weduwepensioen	60
7 Resultaten enquête 2000	61
8 Voorbeelden van pensioenuitkeringen in ronde bedragen uit de Loodsenregeling 2002	62
9 Voor als het onverhoopt nodig is..(richtlijnen nabestaanden)	63
10 Veranderingen van de PSW sinds 1973	67

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

DAGELIJKSBESTUUR

Voorzitter:

A.G. Nauta
Kerkhoflaan 40
4371 CC KOUDEKERKE
Telefoon: (0118) 55 26 06
Fax: (0118) 55 39 36
Mailto: nauta@zeelandnet.nl

Secretaris:

Mr. Th.M. Handstede
President Wilsonweg 38
3069 AP ROTTERDAM
Telefoon: (010) 420 76 21 (Fax)
Mailto:
t.handstede@loodswezen.nl

BESTUURSLEDEN

N.R.Halfweeg
H.Idzerdapad 69
2553 TJ 's GRAVENHAGE
Telefoon: (070) 40 40 343
Fax: (070) 40 40 344
Mailto:
halfweeg.vos@worldonline.nl

R.M. Eichelsheim*
Strausslaan 32
2992 PD BARENDRECHT
Telefoon: (0180) 69 02 54
Mailto:
r.eichelsheim@loodswezen.nl

G.Y.M. van Rooij
Stevinstraat 25
4515 GB YZENDYKE
Telefoon: (0117) 30 10 08
Fax: (0117) 30 27 38
Mailto: g.vanrooij@loodswezen.nl

P.J.J. van den Berg
Tienelsweg 6
9471 PB ZUIDLAREN
Telefoon: (0504) 09 08 92
Mailto:
p.vandenberg@loodswezen.nl

J.H. Heldoorn
Schelgeest 13
1901 HB CASTRICUM
Telefoon: (0251) 65 37 07
Mailto: jan.heldoorn@12move.nl

*De bestuursleden zijn benoemd door de
Algemene Raad van de Nederlandse
Loodsencorporatie.*

NIEUWE BESTUURSLEDEN

*) m.i.v. 12.3.2002 opgevolgd door:
J.W.Duyzer
Molenkamp 16
5306 GM BRAKEL
telefoon: (0418) 67 70 75
Mailto: duyzer@worldonline.nl

MANAGER PENSIOENEN

Th.A.Wittkampf
Frans Mortelmanstraat 26
2273 LE VOORBURG
Telefoon: (070) 369 4239
Mailto: wittkampf@loodswezen.nl

FINANCIEEL EN ADMINISTRATIEF BEHEER

6

ACCOUNTANT

PricewaterhouseCoopers N.V.
Marten Meesweg 25
3068 AV ROTTERDAM

WISKUNDIG ADVISEUR (ACTUARIS)

Heijnis en Koelman B.V.
Dalsteindreef 50-52
1112 XC DIEMEN

ADMINISTRATEUR

Nederlands Loodswezen B.V.
Postbus 830
3000 AV ROTTERDAM

VERMOGENSBEHEERDERS

Robeco Institutional Asset Management B.V. (RIAM), ROTTERDAM
ABN♦AMRO Asset Management., AMSTERDAM

HERVERZEKERAAR

Zwitserleven, AMSTELVEEN

VOORWOORD

Op de beleggingen van ons pensioenfonds werd in 2001 een *negatief* rendement van 4,7% behaald.

Dit heeft uiteraard gevolgen voor de omvang van onze voorzieningen toekomstige risico's, het zogenaamde weerstandsvermogen.

Dit was dus de schaduwzijde na de goede performances in een reeks van jaren.

Omdat wij als bestuur, gebaseerd op Asset en Liability Management (ALM) analyses, een beleggingsbeleid hebben ontwikkeld dat gericht is op lange termijn soliditeit, kunnen we gelukkig constateren dat de *gemiddelde* performance echter over de afgelopen tien jaren 10 % is geweest.

"Pensioenen blijven achter bij de inflatie" meldt het Financieel Dagblad van 2 maart jl. en gaat verder met

"Het aantal pensioenfondsen dat in stilte de inflatietoeslag heeft geschrapt, is veel groter dan werd aangenomen. De reden voor de achterblijvende pensioenen is de krappe financiële positie van de fondsen" (aldus het F.D.).

Dit BPL jaarverslag toont met een grafiek aan welke indexatie op grond van het reglement is toegezegd (lijn 1) en ook welke hogere (extra) indexatie is toegepast (lijn 2) om een aanzienlijk deel van de extra rendementen op een evenwichtige wijze aan allen te doen toekomen.

Echter een langdurig lage rente, rond het niveau van de rekenrente van 4%, bedreigt de inflatietoeslag van pensioenen meer dan een of twee slechte beleggingsjaren. Indien de rekenrente bijvoorbeeld verlaagd zou moeten worden tot 3% dienen de **voorzieningen** met meer dan 20% toe te nemen. Een groot deel van de geschiedenis lag de rente onder de 6%.

Het is daarom ook van groot belang dat de geldontwaarding teruggebracht wordt naar een minimum.

Het bestaansrecht van pensioenfondsen is gelegen in het organiseren van collectiviteiten op basis van solidariteit.

Onze pensioenvoorzieningen bij ouderdom (het zogenaamde lang leven "risico"), overlijden en beroepsongeschiktheid hebben een component die terecht stoelt op intergenerationele solidariteit, alsmede in de tweede (kleinere) pensioenpijler met individualiteit in de flexioenregeling.

Helaas blijkt dat ook in Nederland onder toevloed van het marktdenken, naast deze zogenaamde defined-benefit-systemen, steeds vaker beschikbare-premie-systemen (defined-contribution-systemen) in opkomst zijn.

Hierbij wordt jaarlijks geen additioneel pensioenrecht meer verworven maar een premie beschikbaar gesteld, die individuen dan voor eigen risico beleggen voor hun oudedagsvoorziening.

In Engeland heeft dat voor zeer veel personen tot desastreuze gevolgen geleid.

Een dergelijke verschuiving van grote omvang, waarbij de pensioenfondsenmarkt terrein verliest aan de verzekeringsmarkt, is echter niet te verkiezen omdat een volledig defined-contribution-systeem minder aantrekkelijk is in termen van zowel risico als rendement.

Ook het Nyfer rapport "Marktwerving in de pensioensfeer, een recept met bijwerking" komt tot die conclusie.

Na het aanvankelijke principebesluit van de Staatssecretaris dat de wet Bpr (beroepspensioenregeling) afgeschaft zou moeten worden heeft, onder druk van argumenten der beroepsorganisaties en de Unie van Beroepspensioenfondsen, de politiek de conclusie getrokken dat de Wet behouden dient te blijven maar wel moet worden aangepast.

Het fonds heeft op 1 september 2001 de heer Th.A. Wittkampf aangesteld als Manager Pensioenen, waarbij ongeveer 40% van tijd en kosten worden besteed aan het SPL.

Tijdens de bestuursvergadering van 25 mei afgelopen jaar hebben alle bestuursleden de gedragscode ondertekend.

Doel van deze gedragscode is het geven van regels en richtlijnen voor het management, de bestuursleden, de medewerkers en andere door het fonds aan te wijzen betrokkenen ter voorkoming van conflicten tussen belangen van het fonds en de privé-belangen van betrokkenen, alsmede ter voorkoming van het gebruik maken van vertrouwelijke informatie van het fonds voor privé-doeleinden.

Wij danken het SPL-bestuur voor de goede samenwerking, de Nederlandse Loodsencorporatie voor de steun, in het bijzonder binnen het kader van de verplichte beroepspensioenregeling, Nederlands Loodswezen B.V. voor de facilitaire ondersteuning, al degenen die hebben bijgedragen aan het goed functioneren van onze stichting, hen die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit jaarverslag en ook u voor het in ons gestelde vertrouwen.

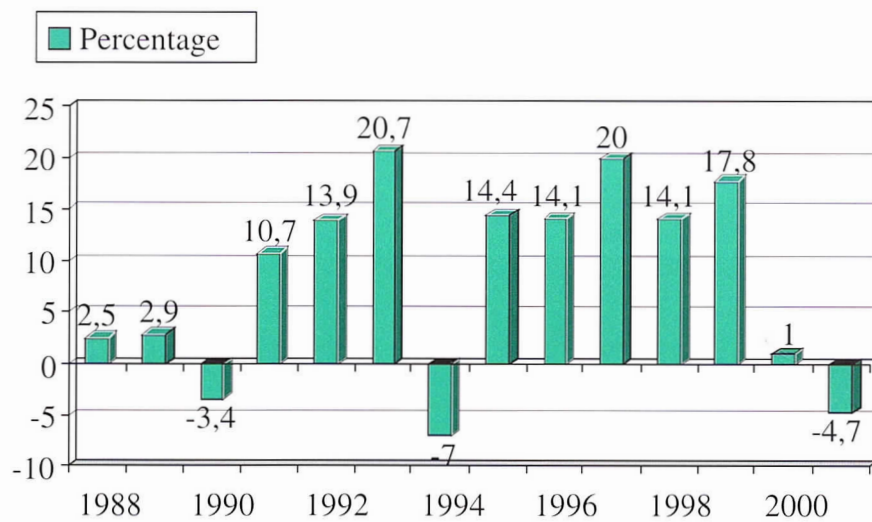
Rotterdam, 6 juni 2002

Namens het bestuur,
A.G.Nauta, Voorzitter

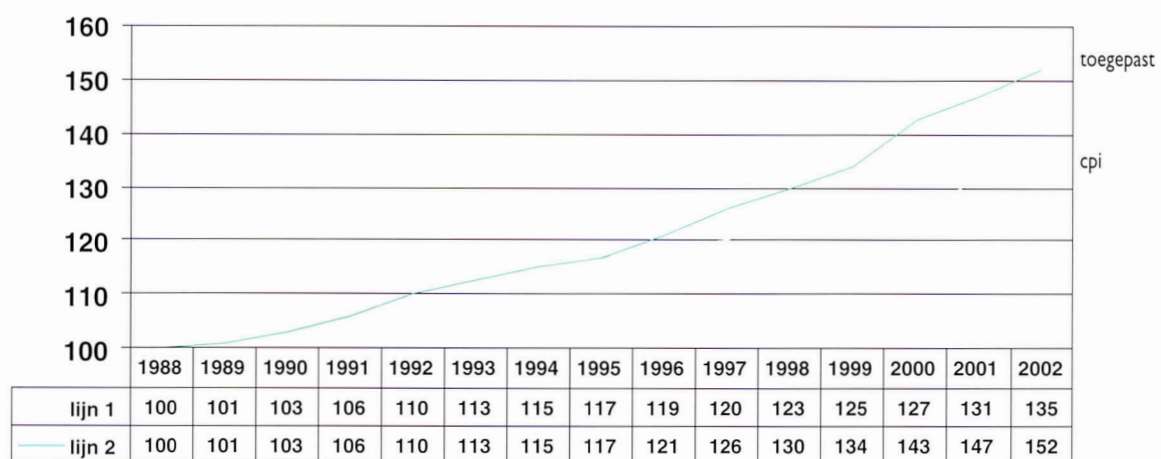
V.l.n.r. Th. A. Wittkamp, N.R. Halfveeg, G.Y.M. van Rooij, Th. M. Handstede, J.W. Duyzer, J.H. Heldoorn, A.G. Nauta, H.C. Reijnders (actuaris), P.J.J. van den Berg.

PERFORMANCE

INDEXERING

10

KERNCIJFERS

deelnemers over periode 1988-2001

11

Jaar	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Toeslagen *)		1%	2,1%	3,1%	3,3%	3,1%	1,3%	2,2%	3,1%	3,9%	3,6%	2,8%	6,6%	3,1%
Premie per jaar (guldens)														
AKTIEVEN														
- basisregeling	16.800	16.968	17.328	18.240	18.840	19.440	19.680	20.160	20.400	20.880	21.312	21.648	21.960	22.632
- pensioenspaarregeling		-	-	-	-	5.040	5.100	5.160	5.220	5.220	5.340	5.400	5.520	5.700
FLP- GERECHTIGDEN	8.400	8.484	8.664	9.120	9.420	9.720	9.840	10.080	10.200	10.440	10.656	10.824	10.980	11.316
ASPIRANTEN	5.004	5.004	5.100	5.280	5.460	5.682	5.700	5.820	5.880	6.000	6.120	6.240	6.360	6.420
Premie totaal per jaar (Bedragen x f 1.000,-)														
AKTIEVEN	4.139	12.286	12.471	13.090	13.065	13.013	12.721	12.412	12.191	12.193	12.361	12.528	11.987	11.060
FLP- GERECHTIGDEN	34	307	611	882	1.133	1.454	1.765	2.180	2.468	2.741	2.954	2.825	2.828	3.232
ASPIRANTEN	35	192	141	0	43	50	42	70	66	94	130	9	0	39
Totaal	4.208	12.785	13.223	13.972	14.124	14.517	14.528	14.662	14.725	15.028	15.445	15.362	14.815	14.331
Maximaal te bereiken ***)														
AKTIEVEN														
- Ouderdomspensioen**)	49.874	50.400	51.458	53.053	54.804	56.503	57.237	58.496	59.140	61.469	64.015	65.950	71.270	73.480
- Weduwepensioen	34.912	35.280	36.021	37.137	38.363	39.552	40.066	40.947	41.398	43.028	44.811	46.165	49.889	51.436
- Invaliditeitspensioen	83.124	84.000	85.763	88.421	91.340	94.172	95.396	97.494	98.567	102.449	106.692	109.917	118.784	122.466
ASPIRANTEN														
- Weduwepensioen	12.091	12.177	12.224	12.598	13.079	13.686	13.997	14.308	14.463	14.619	14.930	15.474	15.552	15.845
- Invaliditeitspensioen	2.519	2.537	2.547	2.625	2.725	2.851	2.916	2.981	3.013	3.046	3.110	3.224	3.239	3.300

*) Per 01-01-1996 een toeslag van 1,1% en per 31-12-1996 een extra toeslag van 2%.

**) Exclusief AOW

Per 01-01-1997 een toeslag van 1,9% en per 31-12-1997 een extra toeslag van 2%.

***) Vermeld zijn de bedragen per 1 januari

Per 01-01-1998 een toeslag van 2,1% en per 31-12-1998 een extra toeslag van 1,5%.

Per 01-01-1999 een toeslag van 1,5% en per 31-12-1999 een extra toeslag van 1,3%.

Per 01-01-2000 een toeslag van 1,6% plus een extra verhoging van 5% en vervolgens per 01-01-2001 een toeslag van 3,1%.

ALGEMEEN

12

INLEIDING

Inzake een besluit van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is iedere registerloods verplicht deel te nemen aan de beroepspensioenregeling registerloodsen. Dit resulteert o.a. in de fiscale aftrekbaarheid van de betaalde pensioenpremies naast de normale privé-aftrekbaarheid van premies voor lijfrente en koopsompolis.

Het risico van ongeschiktheid tot het uitoefenen van het beroep van registerloods is onder de gestelde voorwaarden afgedekt in de pensioenregeling.

De Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen is opgericht op 27 mei 1988 en is sedert 1 september 1988 verantwoordelijk voor de uitkeringen inzake de pensioenen.

Het aanvangsbestand bestond oorspronkelijk uit 760 deelnemers. Op 1 januari 2002 is het bestand 875 personen, bestaande uit 461 registerloodsen, 301 FLP-gerechtigden en 12 arbeidsongeschikten, terwijl 101 loodsen met ouderdomspensioen zijn. Verder zijn er nog 35 pensioentrekkenden uit hoofde van weduwe/ wezenpensioen, Anw aanvulling dan wel flexioen.

Op 1 januari 2002 zijn 29 aspirant-registerloodsen via ons fonds verzekerd.

De pensioenrechten zijn gebaseerd op het aantal te behalen deelnemingsjaren en de op 1 januari 2001 vastgestelde pensioengrondslag € 74.097 (*f* 163.288).

Het maximaal te behalen ouderdomspensioen is 45% ($30 \times 1\frac{1}{2}$) van de pensioengrondslag. Dit is exclusief de uitkeringen inzake volksverzekeringen AOW en Anw.

De **doorsneepremie** over 2001 bedroeg *f* 2.361 per maand, bestaande uit *f* 1.886 voor de algemene basisregeling en *f* 475 voor het flexioendeel.

De uitkeringen van het Functioneel Leeftijdspensioen (FLP) volgden de index van de regelingslonen, tegenwoordig die van de CAO-maandlonen (zie bijlage 8).

De uitkeringen van reeds ingegane invaliditeits-, weduwe/ wezenpensioenen-, ouderdoms- en flexioenpensioenen zijn m.i.v. 1 januari 2002 verhoogd met 3,2%. Ook de premievrije pensioenaanspraken zijn op dezelfde wijze verhoogd.

Het risico van het eerste jaar van beroepsongeschiktheid komt ten laste van de regionale maatschappen en is derhalve een onderdeel van het winstdeulingsreglement in de desbetreffende maatschap. Na dat jaar treedt de arbeidsongeschiktheidsregeling van het fonds in werking. De Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening zelfstandigen (WAZ) maakt daar onderdeel van uit.

De bestuursleden houden hun inzicht en kennis van pensioenzaken "up to date" door bijscholing, door voorlichting aan de hand van actuariële toekomstmodellen en door nadere oriëntatie over beleggingen ten behoeve van aanpassing van de "asset- mix".

PREMIE EN PENSIOENGRONDSLAG PER 1 JANUARI 2002

De pensioenpremie is (reglement artikel 4, lid 3) aan de hand van de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud verhoogd tot € 1.106 (*f* 2.437) per maand (*f* 1.948 + *f* 489 flexioenpremie; resp. € 884 en € 222).

De pensioengrondslag is verhoogd tot €76.468 (*f* 168.513).

De premies worden maandelijks door de beheernde vennoot van de maatschappen op het bruto winstdeel van de loodsen ingehouden en aan het fonds afgedragen.

De pensioengrondslag voor aspirant-loodsen is = € 30.875 = *f* 68.040 (i.c. *f* 5.250 = € 2.383 per maand; exclusief 8% vakantietoeslag) terwijl de voor hen af te dragen pensioenpremie € 250 (*f* 552) per maand draagt.

VESTIGING IN HET BUITENLAND

Degenen die zich na hun FLP datum metterwoon in het buitenland vestigen zullen mogelijk, indien er een belastingverdrag met het betreffende land is, geen inkomensheffing (in plaats van vroegere loon c.q. inkomstenbelasting en volksverzekeringspremies) meer behoeven te betalen in Nederland.

Het raadplegen van een belastingdeskundige is in dit geval raadzaam.

Men valt dan in het belastingregime van het desbetreffende land.

HET DOEL VAN DE VERDRAGEN EN VERORDENINGEN

De belangrijkste doelstellingen zijn:

1. Gelijkheid van behandeling van elkaars onderdanen;
2. Vaststelling van toepasselijke wetgeving;
3. Het over en weer verlenen van de uitkeringen en verstrekkingen;
4. De samentelling van de tijdvakken.

LIJST VAN VERDRAGSLANDEN (VERDRAGEN O.M. TER VOORKOMING VAN DUBBELE BELASTING NAAR HET INKOMEN).

EU-lidstaten en EER-landen*

België
Denemarken
Duitsland
Finland
Frankrijk
Griekenland
Ierland
IJsland
Italië
Liechtenstein
Luxemburg
Nederland
Noorwegen
Oostenrijk
Portugal
Spanje
Verenigd Koninkrijk
Zweden

Overige verdragslanden

Argentinië	Joegoslavië	Singapore
Australie	Kazakstan	Slowakije
Bangladesh	Korea	Sri Lanka
Belarus	Letland	Suriname
Bosnië	Litouwen	Thailand
Brazilië	Macedonië	Tsechië
Bulgarije	Malawi	Tunesië
Canada	Maleisië	Turkije
China	Malta	Venezuela
Chili	Marokko	Verenigde Staten Amerika
Egypte	Mexico	Vietnam
Estland	Nieuw Zeeland	Zambia
Filippijnen	Nigeria	Zimbabwe
Hongarije	Oekraïne	Zuid-Afrika
India	Pakistan	Zwitserland
Indonesië	Polen	
Israël	Roemenië	
Japan	Russische Federatie	

*) EER betekent: Europese Economische ruimte. Dat is de aanduiding voor een vergaand economisch samenwerkingsverband tussen de EU en de landen behorend tot de Europese Vrijhandelsassociatie, de EVA-landen. Deze landen worden voor wat betreft de sociale zekerheid gelijk behandeld met EU-lidstaten.

Voorts heeft Nederland een regeling met de Nederlandse Antillen en Aruba.

**BEDRIJFSPENSIOENFONDS
KOOPVAARDIJ**

Het pensioenpakket dat door het BPFK sinds 1 januari 1995 wordt aangeboden bestaat uit:

- overbruggingsuitkering (vanaf 57,5 tot 60 jaar)
- overbruggingsuitkering (vanaf 60 tot 65 jaar)
- ouderdomspensioen (vanaf 65 jaar)
- nabestaandenpensioen, waaronder (bijzonder) weduwe-, weduwnaars-, wezen- en partnerpensioen
- invaliditeitspensioen

Omdat veel van onze deelnemers nog "slapende" rechten hebben bij bovengenoemd fonds zijn ter informatie in de bijlagen enige gegevens uit de jaarverslagen van bedoeld fonds overgenomen (zie bijlage 3).

**ONTWIKKELINGEN OP
PENSIOENGEBIED**

**WET VEREVENING PENSIOENRECHTEN
BIJ SCHEIDING**

De "Wet verevening pensioenrechten bij scheiding", die op 1 mei 1995 van kracht is geworden, ziet er in het kort weergegeven als volgt uit:

- Scheiding ná 1 mei 1995.

De ex-echtgeno(o)t(e) heeft nu recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen van de deelnemer. Dit gedeelte is de helft van de tijdens de huwelijkse periode opgebouwde pensioenaanspraken van de deelnemer. De ex-echtgeno(o)t(e) krijgt nu een rechtstreekse vordering op dit gedeelte jegens het Fonds. Zij (hij) moet wel, binnen twee jaar na scheiding, een speciaal formulier inleveren bij het Fonds. Dit formulier, genaamd "Mededeling van scheiding in verband met verdeling van ouderdomspensioen", is bij het postkantoor (en ook bij ons fonds) verkrijgbaar.

De wet geldt ook indien vóór 1 mei 1995 huwelijk-

se voorwaarden zijn gemaakt.

Wil men de wettelijke pensioenverevening uitsluiten, dan dient dat na 1 mei 1995 (opnieuw) expliciet geregeld te worden.

De pensioenuitvoerder krijgt zo rechtstreeks te maken met meerdere personen die gezamenlijk in aanmerking komen voor uitbetaling van het ouderdomspensioen.

**ALGEMENE NABESTAANDENWET
(ANW)**

Vanaf 1 juli 1996 is de Algemene Nabestaandenwet van kracht geworden.

Onder deze nieuwe Anw hebben alleen mensen die vóór 1950 geboren zijn recht op een nabestaandenuitkering (heette vroeger pensioen). Hetzelfde geldt voor arbeidsongeschikten en mensen die een kind jonger dan 18 jaar te verzorgen hebben. Het blijft echter nog maar de vraag of ze die nabestaandenuitkering wel krijgen. Er komt namelijk een inkomenstoets.

Heeft deze nabestaande inkomen uit dienstbetrekking, bedrijf of beroep dan wordt dit in mindering gebracht op de Anw-uitkering. Wel geldt hierbij een vrijlating ter grootte van 50% van het bruto minimum loon vermeerderd met $\frac{1}{3}$ deel van het meerdere inkomen boven dit minimum loon. Inkomen in verband met arbeid wordt geheel in mindering gebracht op de Anw. Dit is het geval met: de WAO, de WW en de VUT.

Nabestaandenpensioen, evenals vermogen en inkomsten uit vermogen worden niet gezien als inkomen uit arbeid.

Voorts is het zo dat weduwen en weduwnaars die opnieuw met iemand gaan samenwonen, het recht op uitkering verliezen.

Voor 'oud' AWW-gerechtigden is de inkomens-toets per 1 januari 1998 versoepeld. In plaats van een vrijlating van 50% geldt voor hen een vrijlating van 70% van het bruto minimum loon.

REPARATIE ANW-GAT

Per 1 januari 1998 is door het bestuur voor een structurele oplossing gekozen voor het zogenaamde Anw-gat. Dit geschiedde door toekenning van een extra (inkomensonafhankelijk) nabestaandenpensioen ad. € 10.437 (f 23.000,-) per jaar, tot het moment dat de nabestaande de leeftijd van 65 jaar bereikt, ongeacht het bestaan van een recht op de wettelijke Anw-uitkering (zie voorgaande paragraaf).

FLEXIBELE PENSIOENSPAARREGELING/FLEXIOEN

De pensioenregeling is met ingang van 1 juli 1993 in deze aangepast. De premie werd verhoogd ten behoeve van het onderdeel dat een flexibele pensioenspaarregeling behelst, ter aanvulling van het reglementaire basispensioen.

De individueel gekozen asset-mix kon jaarlijks (vóór 1 oktober) worden gewijzigd. De wijziging ging dan in op 1 januari daaraanvolgend (zie nu de uitgebreidere en aanvullende informatie in bijlage 5 inzake de asset-mixen en bijbehorende risicorendementsprofielen). RG Holland Tactimix 50% (HTM50) is toegevoegd.

Vanaf 1 januari 1999 kan de asset-mix iedere werkdag worden aangepast.

Door deze "flexioen" aanpak is nu de mogelijkheid ontstaan om:

- een tekort aan deelnemersjaren te compenseren;
- het ouderdomspensioen te verhogen (levenslang);
- het functioneel leeftijdspensioen te verhogen;
- tijdelijk een hoger pensioen te nemen i.v.m. privé-omstandigheden, i.c. gedurende 5 of 10 jaar;
- het weduwepensioen aan te passen.

De mogelijkheid wordt onderzocht of pensioenrechten van registerloodsen bij andere pensioenfondsen overgedragen kunnen worden naar hun flexioen-

rekening bij ons fonds.

Dit zal een reglementsaanpassing vergen. De Verzekeringskamer beziet in verband hiermee, ten behoeve van haar advies aan de Minister, ook de belangen van de deelnemers en overige belanghebbenden.

PRÉPENSIOENREGELING - FLP

Het functioneel leeftijdspensioen wordt gefinancierd op basis van het omslagstelsel. Dit is een vergelijkbaar systeem als het problemengevende AOW-systeem. Onder de naam pré-pensioenregeling was tot en met het jaar 2000 een begin gemaakt door middel van een kapitaalstorting. In de maand december van 2001 werd, wederom met 'oormerking', een bedrag ontvangen van € 8.168.044 (f 18 Miljoen).

Op 31 december 2001 staat (inclusief de performancetoerekening) voor het pré-pensioen totaal een bedrag van circa € 56,2 (f 123,9) Miljoen op onze balans. Over de wijze waarop een en ander geïmplementeerd zal worden, door een aanpassing van de ouderdomspensioenregeling, zal nog verder overleg en ook studie nodig zijn.

REPARATIE WAO- HIAAT ASPIRANT REGISTERLOODSEN

Ten behoeve van de aspirant registerloodsen is in een brochure uiteengezet hoe de "reparatie" van het ontstane WAO-hiaat, als gevolg van een wetswijziging, door ons pensioenfonds is geschied. Uiteraard gebeurde dit door middel van een wijziging in hun pensioenreglement.

INDEXERING

Voor de indexering van pensioenen en/ of bij de vaststelling van de premies speelde de prijsindex

veelal een grote rol en met name de "geschoonde" prijsindex.

Dit prijsindexcijfer wordt sinds maart 1994 niet meer door het CBS berekend.

Na een notitie van de actuaris over deze materie is voor ons beleid dit indexcijfer vervangen door de consumentenprijsindex voor werknemersgezinnen met een hoger inkomen.

Omdat volgens het CBS de afgeleide index in de geest was van het SER-advies van 1972, hebben wij voorlopig deze genomen.

Dat betekent namelijk exclusief het effect van veranderingen in de tarieven van de kostprijsverhogende (zgn. indirecte) belastingen en de consumptiegebonden belastingen.

In 1997 is het CBS begonnen met de publicatie van de CPI (1995=100) als vervanging van de CPI (1990=100).

Gebleken is dat bij de zogenaamde afgeleide index, dat wil zeggen de index gecorrigeerd voor belastingen, de effecten van enkele belastingwijzigingen onvoldoende zijn verdisconteerd in de nieuwe reeks 1995=100.

In mei 1998 zijn de juiste cijfers gepubliceerd.

ACTUARIELE PRINCIPES PENSIOEN-FONDSEN

De Verzekeringkamer heeft de actuariële principes, die de actuaris ingaande het boekjaar 1997 moet

betrekken bij zijn beoordeling van de financiële opzet en positie van een fonds, in een nota vastgelegd.

Op grond van deze principes dient de actuaris van ons fonds jaarlijks een zogenaamde 'toereikendheidstoets' uit te voeren en de conclusies daarvan vast te leggen in zijn actuariële verklaring (zie de actuariële verklaring op pagina 42).

Algemeen dient beoordeling plaats te vinden van uit twee met elkaar verbonden invalshoeken:

- toetsing van de financiële opzet van de pensioenregeling en de toekomstige financiering daarvan, uitgaande van de continuïteit van de regeling;
- toetsing van de toereikendheid van de middelen van het fonds ter dekking van de in het verleden relementair verkregen aanspraken.

De Verzekeringkamer acht het wenselijk dat voor iedere individuele pensioenverplichting een voorziening wordt gevormd op basis van methoden en grondslagen die voldoende veilig zijn vastgesteld.

RAPPORT WITTEVEEN

Voor het fonds was in het oorspronkelijke rapport Witteveen vooral het bepaalde van belang over snel slijtende beroepen. Het rapport beval aan dat de vroegst mogelijke pensioenrichtleeftijd 60 jaar zou zijn en dat geen uitzondering zou worden gemaakt voor snel slijtende beroepen als bijvoorbeeld brandweer en koopvaardij. Voor dit laatste fonds is de eigenlijke pensioenrichtleeftijd 57½ jaar, de ingang van

de overbruggingsuitkering. Dat dreigde een probleem te worden.

In de per 1 juni 1999 van kracht geworden Wet fiscale behandeling van pensioenen zijn uiteindelijk geen bijzondere bepalingen voor snel slijtende beroepen opgenomen.

Voor de maximale fiscale pensioennorm wordt bij een volledige diensttijd van 35 jaar uitgegaan van een ouderdomspensioen van 70% van het laatste salaris, welk pensioen mag ingaan op 60-jarige leeftijd of later. Het wordt evenwel toegestaan om het aldus bereikbare pensioen eerder te laten ingaan, onder de voorwaarde dat de actuariële waarde van het dan direct ingaande (verlaagde) ouderdomspensioen gelijk is aan dat van het oorspronkelijk op 60-jarige leeftijd ingaande pensioen.

BELASTINGEN IN DE 21E EEUW

Vorig jaar is het parlement akkoord gegaan met de nieuwe Wet Inkomstenbelasting 2001.

Alhoewel de regering in een eerder stadium heeft aangegeven dat in deze nieuwe wetgeving een nadere invulling gegeven zou worden aan een allesomvattende "oudedagsparaplu" kan worden geconstateerd dat van de voorgenomen totaalbenadering van alle oudedagsvoorzieningen (pensioen, lijfrente, kapitaalverzekeringen e.d.) niet veel over is.

De fiscale facilitering van kapitaalverzekeringen, die niet aan de eigen woning gekoppeld zijn, is zelfs geheel vervallen. Ondanks de handhaving op het laatste moment van een toetsvrije aftrek van f 2.204,- (1000 euro) zijn de lijfrentevoorzieningen sterk beperkt. Weliswaar zijn op een aantal punten de verschillen tussen lijfrente en pensioen weggenomen, maar er blijven toch grote verschillen bestaan. Eén daarvan is de ingangsheeftijd.

Waar de norm voor het fiscaal maximaal haalbaar pensioen gedefinieerd is als 70% van het laatste salaris

vanaf 60 jaar, geldt voor aanvullende lijfrentevoorzieningen een maximaal haalbaar pensioen ter grootte van 70% en een ingangsdatum van 65 jaar.

Dit betekent dat voor een invulling van prépensioen, dus pensioeninkomen vóór 65 jaar, voortaan in veel mindere mate gebruik gemaakt kan worden van het lijfrenteregime. Dit wordt nog eens versterkt omdat een partner zijn of haar lijfrenteaf trek niet meer mag overdragen.

Daarnaast biedt de nieuwe inhaaltranche slechts een beperkte inhaalbaarheid, omdat die is gebaseerd op de niet gebruikte lijfrentepremieaftrek van de laatste 7 jaar. Met deze sterk afnemende functie van de lijfrenteaf trek wordt "(beroeps)pensioen" van véél groter gewicht bij de invulling van prépensioen en bij het opvullen van pensioentekorten.

PENSIOENREGELING NA 1 JANUARI

1998

Tijdens het congres van de NLC op 9 december 1997 zijn diverse wijzigingen in ons pensioenreglement goedgekeurd door de deelnemers. Tevens zijn enige wettelijk vereiste aanpassingen gedaan.

Deze wijzigingen gelden per 1 januari 1998. Voor deze wijzigingen is uiteraard een verklaring van geen bezwaar aangevraagd en verkregen bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- De (verplichte) maandpremie kan extra worden verhoogd teneinde de pensioengrondslag te kunnen handhaven op het laatstgeldende niveau;
- De mogelijkheid is gecreëerd om de flexibele pensioenspaarregeling op individuele basis verder uit te breiden. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de nieuwe fiscale pensioennormen, die heel gedetailleerd staan omschreven in de per 1 juni 1999 van kracht geworden Wet fiscale behandeling van pensioenen;
- Een structurele oplossing van het zogenaamde

Anw- gat door toekenning van een extra tijdelijk (inkomens- onafhankelijk) nabestaandenpensioen ad € 10.437 (f 23.000,-) per jaar, dat ingaat bij overlijden van een loods voor de pensioendatum, en dat vervolgens aan de overblijvende partner wordt uitgekeerd tot uiterlijk haar 65-jarige leeftijd, ongeacht het bestaan van een recht op de wettelijke Anw- uitkering;

- Gelijke behandeling van gehuwden en wettelijk geregistreerde gehuwde partners;
- Herinvoering van de mogelijkheid om ontbreken- de deelnemersjaren in te kopen (zie ook bijlage 6).

KEUZEMOGELIJKHEID PENSIOEN

Als gevolg van de wet Recht van keuze voor ouderdomspensioen in plaats van nabestaandenpensioen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen is de Pensioen- en spaarfondsenwet per 1 januari 2002 gewijzigd. Deze wijzigingen leiden er toe dat deelnemers aan een pensioenregeling die voorziet in ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen en die bij beëindiging van de deelneming een premievrije aanspraak oplevert, met ingang van 1 januari 2002 moeten kunnen kiezen tussen een

nabestaandenpensioen en een hoger en/of eerder ingaand ouderdomspensioen. Dit wettelijke keuzerecht geldt niet voor een collectief verplichte nabestaandenpensioenregeling op risicobasis. Een dergelijke aanspraak op nabestaandenpensioen kan dus *niet* ingeruild worden voor een hoger of eerder ingaand ouderdomspensioen. Dit laatste hebben wij dus niet gedaan. Voor het keuzerecht geldt geen terugwerken- de kracht. Het gaat dus wettelijk om het partnerpensioen dat is opgebouwd na 1 januari 2002.

Een werknemer die kiest voor een hoger ouderdomspensioen, moet aantonen dat zijn of haar partner daar toestemming voor geeft. Het wezenpensioen zal geen deel uitmaken van de keuzemogelijkheden.

Ons fonds heeft het reglement aangepast en heeft

voor die keuzemogelijkheid reeds als ingangsdatum 1.1.1999 gekozen (zie ISPLAN- spaardiskette).

Ook is er een voorschrift tot gelijke behandeling van mannen en vrouwen. Het gaat vooral om 'defined benefit' regelingen. Voor beschikbare -premieregelingen en streefregelingen gaan bepaalde elementen van de wet pas in op 1 januari 2005.

LEEFTIJDSGRENZEN

Het kabinet wil maatregelen nemen om leeftijds- grenzen in wet- en regelgeving te schrappen of te vervangen door andere objectieve criteria. Het criterium leeftijd kan de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid dienen, maar mag niet als iets vanzelfsprekends worden opgevat. Steeds is een goede motivering nodig. Het Kabinet heeft op 18 december 2001 een wetsont- werp inzake o.a. leeftijdsdiscriminatie bij de Tweede Kamer ingediend.

MEDEZEGGENSCHAP GE PENSIONEER- DEN

Op 23 juni 2000 is de wijziging van de Pensioen- en spaarfondsenwet van kracht geworden met betrek- king tot de medezeggenschap van gepensioneerd en gelijkstelling in pensioenregelingen van geregis- treerde partners met gehuwden. Dit is een ondersteu- ning van het eerder door de Stichting van de Arbeid en het Coördinatieorgaan Samenwerkende Ouderen- organisaties gesloten medezeggenschapsconvenant.

Ook onze statuten zijn dienovereenkomstig aange- past.

Behalve dat er enkele min of meer technische wijzi- gingen in de PSW worden aangebracht om barrières bij de medezeggenschap te slechten, bevat het met name ook de introductie van het recht voor de deelne- mersraden tot het instellen van beroep bij de Onder- nemingskamer.

In juni 1998 sloten namelijk de Stichting van de Arbeid (STAR) en het Coördinatieorgaan Samenwerken- de Ouderenorganisaties (CSO) een convenant over verbetering van de medezeggenschap van gepensioneerd bij de uitvoering van pensioenregelingen.

Op basis van het convenant kan effectiever en flexibeler invulling gegeven worden aan medezeggenschap dan op basis van rigide wetgeving. Afgesproken werd over te gaan tot oprichting van deelnemersraden of tot vergroting van directe bestuursparticipatie door gepensioneerd.

Deze bestuursleden moeten uiteraard niet worden geleid door een eenzijdige belangstelling en zullen, net als de overige bestuursleden, verantwoordelijk zijn voor het totale beleid.

Ons bestuur heeft, met instemming van de Algemene Raad der NLC, tot directe bestuursparticipatie besloten zodat ten minste één bestuurslid uit de groep van FLP-ers en één uit die van de gepensioneerd afkomstig is.

Het toezicht van de Verzekeringskamer (een organisatie die een wettelijke geheimhoudingsplicht heeft) draagt zowel het karakter van financieel toezicht als van rechtmatigheidtoezicht; kunnen pensioenfondsen aan hun financiële verplichtingen voldoen en voldoen de pensioenregelingen inhoudelijk aan de wet (bijvoorbeeld gelijke behandeling van mannen en vrouwen, toekenning van toeslagen aan 'slapers').

EUROPESE MONETAIRE UNIE

Nederland is op 1 januari 1999 toegetreden tot de Europese Monetaire Unie (EMU). Het moge duidelijk zijn dat de pensioenaanspraken en uitkeringen, op hetzelfde moment als de salarissen, omgezet werden van guldens in euro's. De administratieve verwerking hiervan was tijdig voorbereid en het Loodswezen en ons fonds zijn dan ook per 1.1.2002 in euro's gaan afrekenen.

Dit gold natuurlijk ook voor de omzetting van de

beleggingsportefeuille en voor de verslaglegging.

Voor pensioenfondsen betekende een en ander dat zij in de beleggings sfeer bij aankopen van nieuwe staatsobligaties al vanaf 1999 te maken kregen met de euro. Een en ander heeft ook invloed gehad op de asset-mix die wij door de investment-managers lieten hanteren.

WIJZIGING VAN DE PSW (PENSIOEN- EN SPAARFONDSENWET) PER 1 JANUARI 2000

Het toezicht op de uitvoering van aanvullende pensioenregelingen is verscherpt. De Pensioen- en Verzekeringskamer (PVK) heeft meer bevoegdheden gekregen, zoals de mogelijkheid om bij overtredingen een aanwijzing te geven, of bestuurlijke boetes en dwangsommen op te leggen. Er zullen bovendien meer eisen worden gesteld aan de kwaliteit van pensioenfondsbesturen en er geldt een verbod op zogenaamde uitstelfinanciering van pensioenaanspraken. Dit is een uitvloeisel van een per 1 januari 2000 doorgevoerde wijziging in de Pensioen- en spaarfondsenwet. De Pensioen- en Verzekeringskamer werkte van 1999 tot medio 2001 met een toetsingskader onder de naam Nieuwe Actuariële Principes (NAP). Daarna is de naam gewijzigd in Financieel Toetsingskader (FTK) en heeft de PVK de uitgangspunten vastgesteld.

De eerste toets is de continuïteitstoets. Deze toets brengt vanuit 'going concern'-perspectief in beeld of een instelling bepaalde risico's kan doorstaan, rekening houdend met de sturingsmiddelen die het kan en wil inzetten. De tweede toets is de solvabiliteitstoets. Deze dient om te bepalen of er, met een adequate kansmaat, voldoende vermogen aanwezig is om risico's over een periode van één jaar op te vangen. De derde toets is de minimumtoets. Hierbij dient de actuele waarde van de activa ter dekking van de technische voorziening ten minste gelijk te zijn aan de actuele waarde van de verplichtingen.

De nieuwe wetgeving stelt voorts nadere eisen aan de kwaliteit van de pensioenfondsen. Zo zal de dagelijkse leiding van het fonds bij ten minste twee personen moeten berusten.

De Verzekeringskamer heeft inmiddels nadere kwaliteitseisen geformuleerd waar bestuurders en beleidsbepalende managers van pensioenfondsen aan moeten voldoen. Pensioenfondsen worden voorts verplicht een jaarrekening en een bestuursverslag, inclusief een accountantsverklaring, op te stellen. Ook aan de inhoud van de accountantscontrole worden nadere regels gesteld. Pensioenfondsen worden verder verplicht een gedragscode op te stellen voor iedereen die bij het fonds werkt.

Ook moeten ze een actuariële en bedrijfstechnische nota opstellen.

HET ONBEKENDE GAT VAN DE AOW

Naast het Anw-gat en WAO-gat dreigt er vanaf 2015, voor horden van Nederlanders die 65 jaar worden, een AOW-gat.

Vanaf 1 januari 2015 krijgt iemand die 65 wordt geen toeslag meer voor zijn jongere partner, ook niet als deze geen of weinig inkomen heeft.

Het aanvullende pensioen moet wel heel behoorlijk zijn, wil de gepensioneerde dan nog flink boven het minimum van de gewone, dubbele AOW uitkomen.

De maatregel is een jaar of drie geleden zonder veel maatschappelijk protest ingevoerd.

Het jaar 2015 lag toen ver in de volgende eeuw. De Overheid voelt ook weinig aandrang om nu de slapende honden wakker te maken.

Over 15 jaar kijken veel nieuwe 65-plussers op hun neus. Ze krijgen dan 50 procent van de gehuwden-AOW. Dat is nu per maand ongeveer f 1.250 bruto, circa f 1.000 netto.

Als de jongere partner geen of weinig inkomen (uit arbeid, pensioen of Vut) heeft, krijgt de 65-plusser nu

tot maximaal hetzelfde bedrag erbij.

Vanaf 2015 is dat voorbij en dat kan, behalve voor de veelverdieners, tot problemen leiden voor mensen met een klein pensioen.

Als de man bijvoorbeeld 65 wordt, terwijl zijn vrouw 62 is, krijgt hij straks drie jaar lang een halve AOW. De wetgever gaat er van uit dat de partner wel tot haar 65ste jaar werkt. Maar juist als de oudere partner, veelal de man, met pensioen gaat stopt de vrouw vaak ook om "er samen van te genieten".

Een ander probleem ontstaat met de Vut die dan is omgezet in prépensioen. Als de oudere partner op zijn 60-ste met (pré) pensioen gaat is er niks aan de hand. De basis van zijn inkomen is dan niet de AOW maar het gespaarde pensioengeld, dat zorgt voor een uitkering tot bijvoorbeeld 70% van het laatste loon.

Maar als hij 65 wordt vormt de AOW de basis van zijn inkomen.

Als er maar een halve AOW binnenkomt, haalt hij gedurende de jaren dat zijn vrouw nog geen 65 is, bij lange na de 70% van zijn inkomen niet. Het stilzwijgen rond dit onderwerp is funest voor velen. Als iemand zich in 2010, op zijn 60ste jaar past realiseert in deze valkuil te vallen is het zeer laat om nog wat bij te sparen. Bij een inflatie van 2,5% bedraagt een netto uitkering van f 1.100 heden over 15 jaar bijna f 1.600. Dat is een bedrag van f 19.000 per jaar. Iemand die over 15 jaar gedurende drie jaar dit AOW gat moet vullen heeft f 60.000 nodig. Dan is er, buiten de gatvulling nog niets extra's.

Het Nibud heeft een nieuwe brochure (storting f 31,40 postbanknr.368700 t.n.v. Nibud, Utrecht; vermelding bestelcode P15) "stoppen met werken" uitgegeven, waarin allerlei financiële zaken, valkuilen, berekeningen en mogelijkheden rondom (vervroegde) pensionering op een rij worden gezet.

ONBETAALBAARHEID PENSIOENEN "BANGMAKERIJ"

Suggesties dat de pensioenen in Nederland door de vergrijzing van de bevolking onbetaalbaar worden, berusten op onnodige bangmakerij. Ook als de vergrijzing in 2035 haar hoogtepunt bereikt, blijft de AOW betaalbaar. Dit blijkt uit onderzoek van het economische onderzoeksbureau Nyfer van Universiteit Nijmegen.

Wanneer het aantal werkzame mensen van boven de zestig op het huidige niveau blijft, dan kunnen de AOW-premies stijgen met maximum 2 procent. Overigens ligt het percentage werkenden boven de zestig in Nederland, voor Europese begrippen op een zeer laag niveau. De verwachting is echter dat ouderen net

als in andere landen langer zullen gaan werken. Premieaanpassing is dan minder noodzakelijk.

Tekorten bij de overheid of het weer oplopen van de staatsschuld vormen volgens Nyfer ook nauwelijks een bedreiging voor de AOW. Zelfs bij uiterst pessimistische veronderstellingen, die het Centraal Planbureau hanteert voor ramingen van de staatsschuld, komt het overheidstekort in 2000-2040 niet hoger uit dan een half procent van het bruto binnenlands product. Een geringe economische groei is al voldoende om de belastingopbrengsten in 2040 drie keer groter te laten zijn dan nodig is om het gatje te dichten.

Natuurlijk zijn er wel bedreigingen. De inflatie kan de pensioenen uithollen. Daarnaast kunnen de beleggingsopbrengsten van de fondsen dalen.

BESTUURSBELEID

22

Het bestuur komt met een frequentie van ten minste eenmaal per kwartaal bijeen om de lopende zaken en het gevoerde beleggingsbeleid aan de hand van maandoverzichten en kwartaalrapportages te bespreken.

Het dagelijks bestuur komt twee maal per maand bijeen voor overleg met de actuaris, de vermogensbeheerders dan wel de administrateurs.

Het beleid is erop gericht met een bij het karakter van het fonds passend risico een optimaal resultaat te behalen, mede in aanmerking genomen de voorwaardelijk geïndexeerde verplichtingen van het fonds ten opzichte van de deelnemers. Het is echter onze intentie de echte welvaartsontwikkeling, voor zover het resultaat van onze beleggingen dat mogelijk maakt, zoveel mogelijk te volgen.

Vanaf 8 mei 2000 is de bewaarneming van de portefeuilles overgeheveld naar ABN AMRO Mellon Global Securities Services omdat dit grote voordelen biedt in de uitvoering van de dienstverlening inzake de custody activiteiten en voor de staten voor de Verzekeringskamer.

Het vermogen van het fonds wordt beheerd in twee portefeuilles waarvan één portefeuille samen met de Stichting Pensioenfonds Loodswezen/ SPL (van het Nederlands Loodswezen BV), de Stichting Algemeen Beroepsfonds Registerloodsen (Staber) en de Stichting Opleiding en Deskundigheidsbevordering Registerloodsen (Stodel) beheerd door Robeco Institutional Asset Management B.V. te Rotterdam en één portefeuille samen met de Stichting SPL, beheerd door ABN ♦ AMRO Asset Management.

Het resultaat van deze vermogens wordt gescheiden geadministreerd.

Aan beide vermogensbeheerders is dezelfde beheersopdracht gegeven.

Voor de risicodekking werd vanaf 1 januari 1994 voor 5-jaars periodes overgegaan tot een 'stop-loss' risicodekking, waarbij de schade eerst zou worden geclaimd indien deze de, ruim genomen, totale

5-jarenpremie zou overschrijden. Deze wijze van risicoafdekking is ook in 1999 gecontinueerd.

In 1995 is een Asset & Liability Management (ALM)-studie gedaan die het beleid formuleerde dat ten grondslag ligt aan de beleggingsacties in de komende jaren.

Bij deze studie werd uitgegaan van de pensioenregeling, het deelnemersbestand, de toekomstige ontwikkelingen van het aktievenbestand, de financieringsafspraken, het indexatiebeleid, mogelijke beleggingsrendementen en inflatiecijfers.

Deze meest aannemelijke toekomstprojecties resulteerden in een optimale strategische beleggingsmix met een tactische beleidsruimte, die ook de basis vormde voor de beleggingsopdracht aan de tweede vermogensbeheerder.

Bij de studies ter aanpassing van onze pensioenregeling aan toekomstige ontwikkelingen zal tevens, op basis van de ALM-studie, worden gekeken naar de gebruikelijke ingangsdatum van het ouderdomspensioen c.q. overbruggingspensioenen bij de koopvaardij.

Als uitvloeisel van de door de Verzekeringskamer gepubliceerde Actuariële Principes Pensioenfonds (APP) is de vroegere "Reserve koersverschillen" vervangen door een "Voorziening toekomstige risico's". De grootte van de voorzieningen wordt bepaald door de wenselijke marges voor onder meer het kunnen opvangen van extreme koersdalingen enerzijds (weerstandsvermogen), en voor dekking van toekomstige administratiekosten c.q. pensioenkosten als gevolg van een verdergaande verbetering van de levenskansen anderzijds. Deze marges blijken uit de jaarlijks door de actuaris van ons fonds, in het kader van eerdergenoemde principes, uit te voeren toereikendheidstoets.

Vanaf 1999 is de extra voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten en sterfteverbetering opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen.

Centrale begrippen in de derde Europese richtlijn zijn **prospectief** en **prudent**.

De Verzekeringskamer, die in 2000 bij ons een uitgebreide controle heeft gedaan, ziet zeker nu nog geen aanleiding om voor te schrijven welke grondslagen aan de criteria 'modern, adequaat en prudent' voldoen. Prospectieve elementen in de grondslagen houden echter rekening met toekomstige ontwikkelingen welke redelijkerwijs nu reeds te voorzien zijn.

In overleg met onze actuaris komen deze voorzienbare ontwikkelingen tot uiting in de berekening van onze technische voorzieningen.

OPF MODEL- GEDRAGSCODE

24

De bestuursleden, in aanmerking nemende dat zij direct betrokken zijn bij enigerlei zaken aangaande de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen dan wel de door de stichting uitgevoerde pensioenregeling, hebben op de bestuursvergadering van 25 mei 2001 een verklaring van naleving ondertekend.

Zij verklaarden daarbij:

1. een exemplaar van de Opf modelgedragscode, gedateerd juni 1998, te hebben ontvangen;
2. van de inhoud van deze modelgedragscode te hebben kennisgenomen;
3. zich strikt aan de regels in deze modelgedragscode te zullen houden;

4. alle zaken, situaties, etc welke volgens de modelgedragscode gemeld dienen te worden, ter kennis te zullen brengen van het bestuur.

Doel van deze gedragscode is het geven van regels en richtlijnen voor het management, de bestuursleden, de medewerkers en andere door het fonds aan te wijzen betrokkenen ter voorkoming van conflicten tussen belangen van het fonds en de privé-belangen van betrokkenen, alsmede ter voorkoming van het gebruik maken van vertrouwelijke informatie van het fonds voor privé-doeleinden.

Hierbij werd aangetekend dat:

- de stichting geen compliance-officer, zoals bedoeld in de modelgedragscode, heeft aangewezen. Meldingen geschieden aan het bestuur;
- de gedragscode niet "ter tekening voor gezien" is toegezonden aan alle zakelijke relaties en wederpartijen.

HET GEVOERDE BELEGINGSBELEID IN 2001

BELEGGINGEN

De Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL) en de Stichting Pensioenfonds Loodswezen hebben het beheer (van een deel) van hun wederzijdse pensioenvermogens overgedragen aan Robeco Institutional Asset Management in Rotterdam (RIAM). RIAM beheert binnen de Robecogroep vermogens voor institutionele beleggers in Nederland en daarbuiten.

Sinds 1 juli 1996 wordt ook een deel van het vermogen beheerd door ABN♦AMRO Asset Management.

Voor het BPL en SPL wordt belegd in Europese vastrentende waarden, internationale aandelen en aandelen van beursgenoteerd onroerend goed (fondsen).

Onderstaande tabel geeft de afgesproken strategische beleggingsmix weer.

	Benchmark	Min	Max
Aandelen	40%	25%	50%
Obligaties	55%	40%	65%
Onroerend goed	5%	0%	10%

- Benchmark aandelen: 60% MSCI EMU Index
40% MSCI World ex EMU Index
- Benchmark vastrentend: JPM EMU Bond Index
- Benchmark Onroerend goed: MeesPierson Onroerend goed Total return Index
- Obligaties hebben minimaal een rating van single A (Moody of S&P). Ten minste 50% wordt belegd in AAA en maximaal 25% in A. Per debiteur wordt maximaal 15% belegd, tenzij het een AAA debiteur betreft.

Maximaal 30% wordt buiten het EMU-gebied belegd.

- Derivaten worden slechts gebruikt om te hedgen.

VERSLAG VAN ROBECO INSTITUTIONAL ASSET MANAGEMENT

TERUGBLIK OP 2001

De wereldeconomie in recessie

De groeivertraging, welke in de Verenigde Staten al in het derde kwartaal van 2000 begonnen was, mondde in 2001 uit in de eerste recessie sinds het begin van de jaren negentig. De recessie is veroorzaakt door de sterke terugval in investeringen, en dan met name in ICT (informatie- en communicatietechnologie), welke volgde op investeringshauze van het einde van de jaren negentig. Er is derhalve sprake van een klassieke investeringsrecessie, de zevende sinds het eind van de Tweede Wereldoorlog.

Europa volgt de Amerikaanse conjunctuur als regel met een half jaar vertraging, en dat was ook nu weer het geval. Vanaf eind 2000 begon ook de groei van de Europese economieën af te zwakken. Ook de Aziatische landen, die via hun export naar de Verenigde Staten sterk afhankelijk zijn van de Amerikaanse conjunctuur, konden zich niet aan de recessie onttrekken. In Japan werd zelfs de nominale groei van het bruto binnenlands product negatief.

Het jaar 2001 zal vooral de geschiedenis ingaan als het jaar van de aanslagen van 11 september. Na de aanslagen hebben veel officiële instanties hun groeiramingen voor 2001 en 2002 sterk neerwaarts bijgesteld. De krachten die de recessie veroorzaakten, waren echter allang voor 11 september werkzaam. Wel leidden de aanslagen aanvankelijk tot een sterke afname van het consumentenvertrouwen.

In die zin versterkten zij de conjuncturele neergang. Daar staat echter tegenover dat na 11 september de Amerikaanse Federal Reserve nog viermaal de rente verlaagde - na zeven eerdere renteverlagingen vanaf 3 januari - terwijl de Amerikaanse regering met extra steunmaatregelen kwam en bovendien de olieprijs weer tot onder \$20 daalde. Al met al zou het gevolg van deze impulsen kunnen zijn dat de mondiale

recessie van 2001/02 eerder korter dan langer duurt.

De sterk afnemende groei van de wereldeconomie had tot gevolg dat de inflatie kon afnemen. In de Verenigde Staten gebeurde dit al vanaf het begin van 2001, in Europa vanaf het tweede kwartaal. Inmiddels is de inflatie in de grote landen minder dan 2%, en nog dalende. In Japan dalen de consumentenprijzen al sinds 1999, zonder dat evenwel sprake is van een sterke mate van deflatie.

Lagere korte rentes, maar per saldo geen daling lange rente

Op 3 januari 2001 verlaagde de Federal Reserve de korte rente, de Fed funds rate, van $6\frac{1}{2}\%$ naar 6%. Het zou de eerste renteverlaging van een reeks van elf zijn, waarmee de Fed de zich ontwikkelende recessie wilde bestrijden. Het jaar eindigde met een Fed funds rate van $1\frac{3}{4}\%$, het laagste niveau sinds 1961. Aanvankelijk werden de economische vooruitzichten in Europa nog vrij positief beoordeeld. Vandaar dat de renteverlagingen van de Europese Centrale Bank wat later kwamen. Zij waren ook geringer in aantal en in omvang. In Euroland daalde de korte rente van $4\frac{3}{4}\%$ tot $3\frac{1}{2}\%$. Anders dan in 2000 had de verwachting van afnemende economische groei en dalende inflatie per saldo vrijwel geen invloed op de lange rente. Tussen maart en mei steeg de lange rente aan beide zijden van de Atlantische Oceaan met meer dan 50 basispunten, terwijl de rentedaling van mei tot begin november werd gevolgd door een scherpe stijging. In Nederland begon en eindigde het jaar met een 10-jaarsrente van iets boven 5%.

Voor het tweede achtereenvolgende jaar dalende aandelenkoersen

Na een negatief 2000 was 2001 een nog minder jaar voor aandelenbeleggers. Verslechterende economische vooruitzichten hadden de aandelenkoersen al vanaf oktober 2000 in een rechte lijn omlaaggedreven. Na een korte opleving in het voorjaar volgden vanaf begin juni verdere koersdalingen. Op het moment van

de aanslagen van 11 september bevonden aandelenmarkten zich in een scherpe neerwaartse trend. Op 21 september, aan het eind van de week waarop Wall Street weer open was gegaan, werd een dieptepunt bereikt. Daarna volgde tot midden november een scherp koersherstel. Dit kon evenwel niet verhinderen dat veel aandelenbeurzen het jaar met verliezen van rond 20% afsloten. De Amerikaanse beurs, met uitzondering dan van de technologie-aandelen, bracht het er nog relatief goed van af. De S&P 500 index daalde met 13%. Opmerkelijk was het positieve gemiddelde resultaat van de 'emerging markets', die voor het eerst in jaren beter presteerden dan de ontwikkelde markten.

PERFORMANCE

Het totale rendement bedroeg over 2001 -2,05%, tegenover -2,13% voor de benchmark. De lichte outperformance is toe te schrijven aan een positief resultaat van de asset allocatie van 0,48%. Gemiddeld genomen was er een lichte overweging in aandelen ten koste van obligaties. De selectie van aandelen leverde in 2001 een negatieve bijdrage van 0,62%. Obligaties daarentegen voegden 0,36% toe.

Het rendement op de aandelen portefeuille in 2001 bedroeg -16,05%, hetgeen 1,1% lager was dan de benchmark. Met name de aandelenselectie in Europa en de Verenigde Staten droeg negatief bij.

De obligatieportefeuille rendeerdde 6,66% hetgeen 0,76% hoger was dan de benchmark, de JP Morgan EMU index. Het actief aanpassen van de rentegevoeligheid van de portefeuille (het durationbeleid) en de selectie van bedrijfsobligaties (credits) droegen in positieve zin bij aan dit resultaat.

Het rendement op de onroerend goed portefeuille bedroeg 9,36% tegen 12,05% voor de benchmark.

BELEGINGSBELEID

Obligatie beleggingen

Het jaar 2001 was letterlijk en figuurlijk een bewogen jaar voor obligaties. De daling van de rentes op de kapitaalmarkt die eind 2000 was ingezet, werd in het eerste kwartaal van 2001 gecontinueerd. Forse koersdalingen op de aandelenbeurzen en tekenen van een vertragende economische groei veroorzaakten de rentedalingen. In april en mei joegen tegenvallende inflatiecijfers obligatiebeleggers schrik aan en liepen kapitaalmarktrentes sterk op. Inflatiecijfers voor de EMU als geheel tot boven de 3% weerhielden de ECB echter niet haar officiële tarieven te verlagen. In navolging van de Fed verlaagde de ECB haar officiële tarieven na de tragische gebeurtenissen in de VS wederom. De toegenomen onzekerheid over de economische en politieke situatie en verbeterde inflatievooruitzichten zorgden voor stijgende obligatiekoersen. De laatste twee maanden van het jaar draaiden voor obligatiebeleggers op een teleurstelling uit. De ECB verruimde nog een keer, maar de obligatiemarkt omarmde het 'herstel' thema. Dit leidde tot hogere rentes op de geld- en kapitaalmarkt. Per saldo is de kapitaalmarktrente in de eurozone het afgelopen jaar gestegen met 0,1 procentpunt. De rente op de geldmarkt heeft het, met een daling van 1,5 procentpunt, beduidend beter gedaan.

Niet-staatsobligaties met een relatief hoge kredietwaardigheid (investment grade credits) hebben het in 2001 goed gedaan. Met uitzondering van de BBB-categorie rendeerden credits duidelijk beter dan vergelijkbare staatsobligaties. Monetair verruiming, dalende swap spreads en het feit dat veel slecht algemeen en bedrijfseconomisch nieuws eind 2000 reeds in de prijzen was verwerkt waren hier debet aan. De gebeurtenissen in de VS zorgden in september voor een tijdelijke dip, maar in de laatste maanden van het jaar trad herstel op.

Aan het begin van het jaar bevond de rentegevoe-

ligheid (modified duration) van de portefeuille zich boven het marktgemiddelde. De positie was ingegeven door de verwachting dat de economische groei zou afzwakken en dat de inflatie zou dalen.

In het eerste kwartaal is de modified duration van de portefeuilles verder verhoogd. Het ultimo december bestaande belang in Japan is in de loop van januari verkocht.

In het tweede kwartaal is de modified duration iets teruggebracht. De aanleiding werd gevormd door een verslechterd technische beeld van de markt. In anticipatie op een ruimer monetair beleid van de ECB was het korte eind het meest overwogen. Er werd 0,5 jaar duration bijgekocht in het Verenigd Koninkrijk.

Mede gezien de te verwachten convergentie naar euroland-rentes waren met name Britse obligaties met een korte looptijd ons inziens koopwaardig. Het pondenrisico was valutair afgedekt.

In het derde kwartaal is de modified duration van de portefeuilles weer verhoogd. De verslechterde vooruitzichten voor de economische groei, de verbeterde verwachtingen voor de inflatie en het verbeterde technische beeld van de markt lagen hieraan ten grondslag. Nadat de ECB in mei haar officiële rentetarieven had verlaagd en de inflatie haar top leek te hebben bereikt leek er een einde te zijn gekomen aan de versteiling van de rentecurve. De overweging werd geconcentreerd in de langere looptijdsegmenten.

In oktober is de duration verder verlengd toen belangrijk technische niveaus werden doorbroken. De positie in het Verenigd Koninkrijk is begin oktober verkocht toen bleek dat de Britse economie het beter deed dan die van de EMU en ook het thema van convergentie naar euroland-rentes, als gevolg van de gebeurtenissen in de Verenigde Staten, naar de achtergrond was verdwenen. Medio november is de duration van de portefeuilles teruggebracht naar een neutrale positie ten opzichte van de benchmark. Na een goede oktobermaand draaide het technisch beeld van de markt in november in rap tempo. Hoewel economische data nog steeds zwak waren en de inflatievoor-

uitzichten gunstig kreeg het thema van een snel economisch herstel vaste grond onder de voeten.

In de portefeuilles is het percentage credits tegen het einde van 2001 licht verlaagd. Dit had te maken met het terugbrengen van de assetmix van overwogen aandelen naar neutraal. De inflow uit obligaties hier uit voortkomend werd in staatsobligaties belegd.

Aandelenbeleggingen

Vooraf in de maand januari bleef het rendement van de portefeuille achter bij de index. Aan het einde van het jaar 2000 bestond de verwachting dat 2001 een jaar van sterk vertragende economische groei zou worden. Tevens waren wij vast van mening dat de winstverwachtingen te hoog gespannen waren. De portefeuille was daarom defensief ingericht met bovengemiddelde wegingen voor gezondheidszorg, niet-cyclische consumptiegoederen en financiële instellingen. Echter, in de maand januari keerde dit beleid zich tegen ons. Toen de Amerikaanse Federal Reserve de Fed funds rate verlaagde, bleven deze sectoren achter bij het marktgemiddelde. Aandelen uit de sectoren cyclische consumentengoederen, telecommunicatie en informatietechnologie behaalden in januari uitstekende rendementen. Daarmee ontstond in de maand januari een achterstand ten opzichte van de index. In de eerste drie kwartalen van 2001 bleef de portefeuille defensief gepositioneerd en dat leidde ertoe dat een deel van de achterstand werd ingehaald. In het laatste kwartaal werd de weging van informatietechnologie verhoogd ten koste van nutsbedrijven en defensieve consumentengoederen.

In 2001 is de weging van Noord-Amerika opgehoogd ten koste van Europa. De economische afzwakking is begonnen in Noord-Amerika. De winsten zijn in dat gebied in een korte tijdspanne sterk gedaald. Beleggers maken zich nu op voor een herstel van de Amerikaanse economie in 2002. Europa volgt traditiegetrouw de groeiverzwakking in Amerika met een vertraging van ongeveer zes maanden. De verwachting is dat het herstel in Amerika ook eerder zal

komen dan in Europa.

Aan het einde van 2001 was de portefeuille het spiegelbeeld van de portefeuille aan het begin van het jaar. De cyclische sectoren materialen, informatietechnologie en ook telecommunicatie waren overwogen hetgeen ten koste ging van nutsbedrijven, energie en niet-cyclische consumentengoederen.

Vooruitzichten

De wereldeconomie zal naar verwachting in 2002 uit het conjuncturele dal kruipen. Dit zal al in de eerste helft van het jaar in de Verenigde Staten kunnen gebeuren. Later in het jaar zullen ook de Europese economieën zich gaan herstellen. Beurzen lopen altijd op de conjuncturele ontwikkeling vooruit en doen dat ook nu weer. Een jaar van koersherstel op de aandelenmarkten is dan ook waarschijnlijk. Op de obligatiemarkten kan de lange rente per saldo nog wat verder dalen, vooral omdat de inflatievooruitzichten voor 2002 heel gunstig zijn.

VERSLAG VAN ABN ♦ AMRO ASSET MANAGEMENT

BELEGINGSBELEID 2001

Het beleggingsjaar 2001 werd gekenmerkt door grote verschillen in performance tussen de verschillende beleggingscategorieën, als gevolg van uiteenlopende reacties op de sterke groeivertraging van met name de Amerikaanse economie. De obligatieportefeuille liet in het afgelopen jaar een positief rendement zien. De kapitaalmarktrente eindigde het jaar na forse fluctuaties ongeveer onveranderd, ondanks een enorme versoepeling van het monetaire beleid. De rentebeweging in de loop van 2001 vormt een goede afspiegeling van wisselende marktverwachtingen ten aanzien van de economische groei, waarbij in het eerste en derde kwartaal somberheid overheerste met rentedalingen als gevolg, terwijl de stemming in het twee-

de en vierde kwartaal duidelijk positiever was, waardoor de rente weer steeg.

Op de aandelenmarkten was opnieuw sprake van een hectisch jaar, waarbij fors negatieve resultaten in de oneven kwartalen werden gevolgd door fors positieve resultaten in het tweede en vooral het vierde kwartaal. Per saldo bleek 2001 uiteindelijk een slecht jaar voor aandelenbeleggingen te zijn, omdat de invloed van de groeivertraging op de winstcijfers, nog versterkt door de gebeurtenissen op 11 september uiteindelijk dominant waren. De koersmalaise vond plaats over het volledige spectrum van sectoren, met als negatieve uitschieters de IT en telecommunicatie.

Onroerend goed beleefde in 2001 een vlak mooi jaar: de forse koersstijgingen van vorig jaar konden niet worden herhaald, mede omdat onroerend goed in deze conjunctuurfase minder aantrekkelijk is.

De combinatie van deze ontwikkelingen leidde in 2001 voor de door ABN AMRO Asset Management beheerde portefeuille (Anker) van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen en de Stichting Pensioenfonds Loodswezen tot een beleggingsresultaat van -7,18%, hetgeen een forse underperformance betekent ten opzichte van de gehanteerde benchmark, die op -2,13% uitkwam.

In absolute termen leidde dit beleggingsresultaat ondanks netto toevoegingen ter waarde van circa EUR 3,6 miljoen tot een afname van het beheerde vermogen van circa EUR 12 miljoen naar ruim EUR 198 miljoen.

Vermogensontwikkeling Anker 2001 (euro's)

Beginvermogen	209.846.318
Koersresultaat vastrentend	632.828
Koersresultaat aandelen	-23.319.169
Koersresultaat onroerend goed	65.606
Netto inkomsten	6.570.732
Toevoegingen	3.609.542
Mutatie opgelopen rente	757.941
Eindvermogen	198.163.798

Uit de tabel kan worden afgelezen dat de vastrentende portefeuille de belangrijkste bijdrage (koersresultaat plus netto inkomsten) heeft gegeven aan het beleggingsresultaat, terwijl het resultaat op de aandelenportefeuille per saldo zeer negatief was. De absolute bijdrage van onroerend goed was vrijwel te verwaarlozen.

BENCHMARK

De benchmark van de portefeuille is in 2001 niet gewijzigd.

De benchmark voor de totale portefeuille is een gewogen gemiddelde van de benchmarks van de deelportefeuilles. De gewichten zijn onveranderd: aandelen: 40%, vastrentende waarden: 55%, onroerend goed: 5%.

PERFORMANCEVERGELIJKING

Vastrentende waarden.

De waarde van de vastrentende portefeuille steeg in 2001 van EUR 97,9 miljoen naar EUR 109 miljoen. Rekening houdend met netto aankopen van EUR 9,7 miljoen bedroeg de total return van de vastrentende portefeuille in 2001 6,2%. Het benchmarkrendement bedroeg 5,9%. Het profiteren van veranderingen van het renteverschil tussen bedrijfs- en staatsleningen verklaarde met name deze outperformance.

Aandelen

De waarde van de aandelenportefeuille steeg in 2001 dankzij aankopen van per saldo EUR 32,2 miljoen en ondanks de negatieve beleggingsresultaten van EUR 70,4 miljoen naar EUR 79,4 miljoen. Het op aandelen behaalde resultaat van -23,4% was aanzienlijk minder goed dan het benchmarkresultaat van -15,0%. De slechte relatieve performance was grotendeels het gevolg van de selectie van de individuele aandelen in de sectoren consumptiegoederen, financiële diensten, informatietechnologie en nutsbedrijven. Daarnaast speelden met name in het eerste kwartaal de gemaakte sectorkeuzes een rol.

Onroerend goed

De beleggingscategorie onroerend goed gaf in 2001 een vrijwel vlak resultaat te zien. De op Nederland georiënteerde benchmark deed het daarbij, in tegenstelling tot vorig jaar, met 12,1% aanzienlijk beter dan de mondiaal belegde portefeuille die een return van 2,0% liet zien. De waarde van de onroerend goed portefeuille daalde in 2001 van EUR 9,2 miljoen naar EUR 7,8 miljoen, als gevolg van verkopen van per saldo EUR 1,5 mln.

Beleggingsomgeving 2001

In de markten wordt momenteel uitgegaan van een V-vormig herstel. Wij zijn van mening dat de structurele onevenwichtigheden echter nog niet zijn opgelost. Daar dit proces de komende kwartalen een nega-

tieve uitwerking op de groei zal blijven hebben, zijn wij minder optimistisch gestemd over een eventuele opleving. De signalen vanuit de markt zijn echter zo sterk dat wij het gevaarlijk vinden een fors tegendraadse positie tegen een dergelijk consequent beeld in te nemen.

De recente opleving van de aandelenmarkten heeft voor minder interessante waarderingen gezorgd. De stemming blijft echter zeer positief. Wij hebben derhalve besloten een lichte overweging in de aandelenpositie aan te brengen. Op dit moment valt niet te zeggen of dit een eerste stap is in een langer proces of slechts een tijdelijke wijziging. In de eerste paar maanden van 2002 moet duidelijk worden of het macro-economische klimaat voor aandelenmarkten gunstiger wordt en of onze vrees voor teleurstellende winstontwikkelingen gerechtvaardigd blijkt. Het marktvertrouwen in de kracht van het economische herstel alsmede de liquide marktomgeving zullen vooralsnog in een aantrekkende aandelenmarkt resulteren. Op de korte termijn zijn de neerwaartse risico's beperkt. Van deze positieve ontwikkelingen willen wij graag meeprofiteren, zelfs als deze op de lange termijn niet houdbaar blijken.

Obligaties zijn momenteel relatief aantrekkelijk gewaardeerd. Het potentieel voor koersstijgingen is op de korte termijn echter beperkt. Dit vanwege het vertrouwen in een sterke economische opleving en het risico van een monetaire verkrapping. Om die reden hebben wij voor obligaties vrijwel neutral.

Bij aanhoudende stijgingen van de aandelenmarkten doet vastgoed het naar verwachting minder goed. Wij achten een lichte onderweging van onze vastgoedpositie dan ook in overeenstemming met de overwogen positie in aandelen.

JAARREKENING 2001

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen
Balans per 31 december 2001

2001	2000	
ACTIVA		
<i>Beleggingen</i>	€	€
Obligaties	173.666.922	161.637.235
Aandelen	130.519.286	112.318.886
Aandelen in onroerend goed fondsen	14.392.416	14.040.065
Robeco fondsen	- 828	5.081.657
Liquide middelen	3.163.985	32.430.311
Aandeel in depotrekeningen RIAM / ABN(AMRO)	321.741.781	325.508.154
<i>Andere beleggingen</i>		
Flexioen	14.563.096	14.203.975
Leningen aan loodsen	2.420.917	2.820.244
	16.984.013	17.024.219
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	324.882	1.377.851
<i>Liquide middelen</i>		
ABN-AMRO Bank Nederland NV	2.900.270	2.725.492
Postbank	7.408	17.291
	2.907.678	2.742.783
Totaal Activa	341.958.354	346.653.007
PASSIVA		
<i>Reserves</i>		
Algemene reserve	4.829.301	17.517.484
Reserve toekomstige risico's	28.675.000	49.416.666
	33.504.301	66.934.150
<i>Technische voorzieningen</i>		
Premiereserve basisregeling eigen rekening	233.130.000	213.927.876
Premiereserve flexibel pensioen	14.563.096	14.203.975
Prépensioen / FLP	56.223.000	50.890.997
Overige technische voorzieningen	3.750.000	0
	307.666.096	279.022.848
<i>Overige schulden en overlopende passiva</i>		
Crediteuren	164.296	186.383
Belastingen en sociale lasten	500.706	417.902
Verzekeringsmaatschappijen	95.661	62.939
Overige schulden en overlopende passiva	27.294	28.785
	787.957	696.009
Totaal Passiva	341.958.354	346.653.007

JAARREKENING 2001

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen
Staat van baten en lasten over 2001

32

	2001	2000
B A T E N		
<i>Beleggingsopbrengsten</i>	€	€
Directe beleggingsopbrengsten	11.838.358	12.112.700
Indirecte beleggingsopbrengsten	- 27.403.016	- 8.941.068
Kosten van vermogensbeheer	- 496.071	- 519.437
Beleggingsopbrengsten <i>negatief!</i>	- 16.060.729	2.652.195
<i>Bijdragen van loodsen</i>		
Periodieke pensioenpremies	6.503.199	6.722.869
Inkomsten FLP	14.320.545	12.456.707
Affinanciering prépensioen / FLP	8.168.044	8.168.044
Flexioenpremies	359.121	1.466.972
Flexioenoverdrachten	485.730	352.314
Inkoop deelnemersjaren	74.370	367.353
Interest	86.905	52.675
Rente leningen loodsen	201.027	175.331
AAW / WAZ ontvangsten	167.476	153.052
	30.366.417	29.915.317
Totaal Baten	14.305.688	32.567.512
L A S T E N		
<i>Pensioenuitkeringen</i>		
Pensioenuitkeringen FLP	14.320.545	12.456.707
Overige pensioenuitkeringen	4.464.982	3.309.567
	18.785.527	15.766.274
<i>Mutatie balanspost voorziening pensioenverplichtingen</i>		
Toevoeging aan voorziening basisregeling	19.202.125	15.898.644
Toevoeging prépensioen / FLP	5.323.876	8.521.992
Toevoeging aan voorziening flexioenspaarregeling	359.121	1.466.972
Overige technische voorzieningen	3.750.000	0
	28.635.122	25.887.608
<i>Herverzekeringen</i>		
Premies herverzekering inclusief rente	32.722	33.315
<i>Pensioenuitvoerings- en administratiekosten</i>		
Uitvoeringskosten secretariaat / management	41.117	20.420
Overige kosten	241.048	208.784
	282.165	229.204
Totaal Lasten	47.735.535	41.916.401
Saldo lasten/ Baten	-33.429.848	-9.348.889
<i>Bestemming saldo</i>		
Onttrokken/ toegevoegd reserve toekomstige risico's	-20.741.665	- 726.049
Onttrokken/ toegevoegd algemene reserve	-12.688.183	-8.622.840

JAARREKENING 2001

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen
Kasstroomoverzicht 2001

ONTVANGSTEN	2001	2000
- Bijdragen loodsen (premies)	€ 29.551.936	€ 28.989.922
- Inkoop deelnemersjaren	€ 74.370	€ 367.353
- Overgenomen verplichtingen (waardeoverdrachten)	€ 485.730	€ 352.314
- Beleggingsopbrengsten	€ 0	€ 0
- Ontvangen uitkeringen (her)verzekeraars	€ 167.476	€ 153.052
- Verkopen en aflossingen van beleggingen	€ 0	€ 5.315.121
- Opgenomen gelden	€ 0	€ 0
- Overige baten	€ 89.905	€ 52.675
- Mutatie overige vorderingen en schulden	€ 1.193.252	€ 0
<i>Totaal</i>	<u>€ 31.559.669</u>	<u>€ 35.230.437</u>
UITGAVEN		
- Uitgekeerde pensioenen/ flexioenen	€ 18.785.527	€ 15.766.274
- Premie herverzekering	€ 32.722	€ 33.315
- Aankoop beleggingen	€ 11.798.286	€ 13.936.945
- Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	€ 240.520	€ 168.182
- Kosten van vermogensbeheer	€ 496.071	€ 519.437
- Overige lasten	€ 41.645	€ 61.023
- Mutatie overige vorderingen en schulden	€ 0	€ 2.534.289
<i>Totaal</i>	<u>€ 31.394.774</u>	<u>€ 33.019.464</u>
<i>Mutatie liquide middelen</i>	<u>€ 164.895</u>	<u>€ 2.210.973</u>
Saldo liquide middelen 01.01.2001	€ 2.742.783	€ 531.810
Saldo liquide middelen 31.12.2001	€ 2.907.678	€ 2.742.783

JAARREKENING 2001

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten 2001

34

ALGEMEEN

De Stichting is opgericht op 27 mei 1988. Het doel van de Stichting is het treffen van pensioenregelingen ten behoeve van registerloodsen en aspirant registerloodsen als bedoeld in artikel 19 van de Loodsenwet. De pensioenverplichting jegens de deelnemers van de pensioenregeling wordt door de Stichting in eigen beheer gehouden. Door de Stichting is het risico van overlijden en het beroepsongeschiktheidsrisico op stop-loss basis in herverzekering gegeven bij Zwitserleven te Amstelveen.

Krachtens het Financieel Besluit loodsen kunnen de functioneel leeftijdspensioenuitkeringen ingehouden worden op de loodsgelden.

HERVERZEKERING

Vanaf 1 januari 1994 heeft het fonds het contract met de herverzekeraar gecontinueerd op basis van "stop-loss" dekking. Bij deze dekking komt het erop neer dat jaarlijks de risicopremie wordt berekend op basis van volledige herverzekering. In 1999 is dit contract verlengd.

Wanneer in de 5-jarige contractperiode het totaal bedrag aan schade meer bedroeg dan 115% van de bovenbedoelde **totale** risicopremies, werd het meerdere door Zwitserleven aan het fonds uitgekeerd.

Vanaf 1 januari 1999 bedraagt het eigen behoud echter 120%.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Aandelen, obligaties en leningen op schuldbekentenis worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum. De overige beleggingen en de overige activa en passiva, zoals depots en vorderingen, worden gewaardeerd op nominale waarde.

AANDEEL IN DEPOTREKENINGEN

De rekening behelst het deel van het BPL in de gezamenlijke beleggingsrekeningen met de Stichting Pensioenfonds Loodswezen/ SPL bij RIAM/Robeco en het deel van het BPL in de gezamenlijke beleggingsrekeningen met het SPL bij de ABN ♦ AMRO.

Het aandeel, dat de fondsen hebben in deze depots, is gebaseerd op de waarde van ieders inbreng op de laatste werkdag van iedere maand ten opzichte van de totale inbreng. Op basis van deze verhouding worden ook de in een maand gerealiseerde resultaten op de depots verdeeld.

Ultimo 2001 was de samenstelling van de ongesplitste beleggingsrekening bij de RIAM als volgt:

	31-12-2001	
	€	
aandelen	84.358.308	41,0%
aandelen in onroerendgoedfondsen	10.258.917	5,0%
obligaties	108.800.114	53,0%
Robeco fondsen	- 1.043	0,0%
liquide middelen / overige vorderingen/ schulden	2.015.725	1,0%
	205.432.021	100%

JAAKREKENING 2001

Storting Beroepspensioenfonds Loods- en hierin

Totaal bedrag 31.12.2001: 108.800.114

Mutaties RIAM	Aandelen	Obligaties	Onroerend goed
Beginstand 1.1.2001	€ 77.983.076	€ 110.338.856	€ 8.501.473
Aankopen	86.822.015	209.598.864	3.225.826
Verkopen	- 67.072.533	- 215.508.731	- 1.790.173
Waardemutatie	- 13.374.250	1.215.318	321.792
Interest obligaties 31.12.01	-	3.155.807	-
Eindstand 31.12.2001	€ 84.358.308	€ 108.800.114	€ 10.258.917

Het verloop van het depot bij de bank/ RIAM is als volgt:

Stand per 1 januari 2001	€ 201.474.066
BIJ: storting BPL	8.168.044
Resultaat beleggingen	- 4.210.089
Stand per 31 december 2001	€ 205.432.021

Het aandeel van het Beroepspensioenfonds Loods- en hierin bedraagt per 31 december 2001 totaal € 163.090.303 (f 359.403.732). Het aandeel in het bruto resultaat is € 3.293.874 (f 7.258.745) *negatief*, bestaan-

de uit € 5.724.096 (f 12.614.247) interestbaten en € 9.017.970 (f 19.872.992) waardemutatie *negatief*.

De samenstelling van de *ongesplitste* beleggingsrekening ABN ♦ AMRO bank is als volgt:

	31-12-2001	
	€	
Aandelen	79.374.882	40,06%
Aandelen in onroerend goed fondsen	7.804.126	3,94%
Obligaties NL	109.031.746	55,02%
Liquide middelen en overige vorderingen/ schulden	1.953.044	0,99%
Stand per 31 december 2001	198.163.798	100%

Mutaties Anker	Aandelen	Obligaties	Onroerend goed
Beginstand 1.1.2001	€ 70.446.758	€ 97.877.404	€ 9.237.090
Aankopen	52.914.382	159.410.678	1.474.200
Verkopen	20.667.291	148.122.681	2.972.770
Waardemutatie	- 23.318.967	- 133.655	65.606
Eindstand 31.12.2001	79.374.882	109.031.746	7.804.126

Het verloop van dit depot ABN ♦ AMRO bank is als volgt::

Stand per 1 januari 2001	€ 209.846.318
Storting BPL	3.630.242
Resultaat beleggingen	- 15.312.762
Stand per 31 december 2001	€ 198.163.798

Het aandeel van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen hierin bedraagt per 31 december 2001 **€ 158.651.478** (f 349.621.848) i.c. 80,0608%. **Ons bruto aandeel in het resultaat is € 12.270.784** (f 27.041.249) *negatief*, bestaande uit **€ 6.114.262** (f 13.474.060) interestbaten en **€ 18.385.046** (f 40.515.309) *negatief* waardemutatie.

Voor een gedetailleerde specificatie van de depots wordt verwezen naar bladzijde 44 e.v. van dit verslag.

Deze beleggingen worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum.

Registerloodsen	€
- Noord	539.625
- IJmond	1.642.385
- Rijnmond	5.214.517
- Scheldemonden	3.649.412
FLP-gerechtigden	3.517.157
Totaal Flexioenvermogen	14.563.096

BELEGGINGEN FLEXIOENVERMOGEN

De beleggingen -volgens de persoonlijke 'asset-mix' van de loodsen- van hun individuele deel van de pensioenopbouw worden op een aparte totaalrekening van het fonds bijgehouden. In 2001 zijn de totaalbedragen:

JAARREKENING 2001

Stichting Remonstrantsekerk Londen

Toelichting op de jaarrekening 2001 en 2000

LENINGEN AAN LOODSEN

Dit betreft een aantal persoonlijke leningen (kapitaalinbreng) die verstrekt zijn aan loodsen, die lid zijn van een van de vier maatschappen van registerloodsen.

De specificatie van deze post is als volgt:

			31-12-2001 €	31-12-2000 €
Loodsen van:				
De loodsenassociatie Noord	6	(11)	68.067	124.790
De loodsenassociatie IJmond	25	(26)	276.806	288.150
De loodsenassociatie Rijnmond	101	(117)	1.116.299	1.277.391
De loodsenassociatie Scheldemonden	88	(103)	959.745	1.129.913
Totaal per 31 december 2001 (2000)	220	(257)	2.420.917	2.820.244

De leningen hebben een oorspronkelijke looptijd tot 1 december 1997 en kunnen stilzwijgend telkens voor 60 maanden worden verlengd. Indien de betreffende loods uit de associatie treedt is de lening direct opeisbaar.

De rente is gelijk aan de Euro basisrente plus 2%-punt per 1 januari van elk jaar.

DIVERSE VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

De specificatie is als volgt:

	31-12-2001 €	31-12-2000 €
Diverse vorderingen/ schulden	304.733	1.345.322
Interest	20.149	32.529
	<u>324.882</u>	<u>1.377.851</u>

TABEL EIGEN VERMOGEN

	Algemene reserve	Reserve toekomstige risico's	Totaal
	€	€	€
Stand 1 januari 2001	17.517.484	49.416.666	66.934.150
Verwerking resultaat	- 12.688.183	- 20.741.665	- 33.429.849
Stand 31 december 2001	<u>4.829.301</u>	<u>28.675.000</u>	<u>33.504.301</u>

RESERVES

Reserve toekomstige risico's

Vanaf het boekjaar 1997 is de 'Reserve koersverschillen' vervangen door een "Reserve toekomstige risico's", echter nu als percentage van de voorziening pensioenverplichtingen. De grootte van deze reserve

wordt bepaald door de benodigde marges voor het kunnen opvangen van extreme koersdalingen enerzijds (**weerstandsvermogen**), en voor dekking van toekomstige uitvoeringskosten dan wel pensioenkosten als gevolg van een verdergaande verbetering van levenskansen anderzijds. Deze marges blijken uit de jaarlijks door de actuaris, in het kader van de Actuariële principes pensioenfondsen, uit te voeren **toereikendheidstoets**.

Getoetst werd of het in het fonds aanwezige vermogen voldoende is voor de dekking van de verplichtingen.

Het op marktwaarde gewaardeerde vermogen van het pensioenfonds bedraagt per 31 december 2001 € 341.958.000

- Het aanwezige weerstandsvermogen bedraagt:
- marktwaarde beschikbare vermogen € 341.958.000
 - ondergrens voorziening pensioenverplichtingen (inclusief flexibele pensioenspaarregeling, voorziening / bestemmingsreserve FLP en overige technische voorzieningen) € 307.666.000
 - aanwezig weerstandsvermogen € 34.292.000
 - weerstandsvermogen als percentage van de ondergrens voor de voorziening voor de basisregeling ad € 233.130.000 14,7%

Voor de op te vangen waardedaling voor zakelijke waarden wordt uitgegaan van de van jaar op jaar waar te nemen koersontwikkeling van de indices waar het strategisch beleggingsbeleid van het fonds zich op richt (MSCI-EMU en MSCI- wereld ex EMU).

Op basis van de koersontwikkelingen in deze indices in 2001 en de feitelijke beleggingen in deze categorieën daalt de gemiddeld op te vangen daling van 34,1% ultimo 2000 naar 18,2% van het vermogen in zakelijke waarden per 31 december 2001.

Voor vastrentende waarden is de op te vangen waardedaling afgeleid uit het effectief rendement op

staatsleningen met een resterende looptijd van 9-10 jaar op de balansdatum en de (gemiddelde) duration van de vastrentende portefeuille (5,44 jaar).

De op te vangen waardedaling bedraagt op 31 december 2001 5,4% van het in vastrentende waarden belegde vermogen.

Voor liquiditeiten wordt geen weerstandsvermogen aangehouden.

De feitelijke beleggingsmix van het fonds per 31 december 2001 is samengesteld uit 44,4% zakelijke waarden, 53,9% vastrentende waarden en 1,7% liquiditeiten.

Op basis van de toets / berekening is geconcludeerd dat voor dit jaar het vereiste weerstandsvermogen dan gelijk is aan 12,3% van de ondergrens aan de voorziening pensioenverplichtingen (voor de basisregeling), ofwel € 28,7 (f 63,2) miljoen.

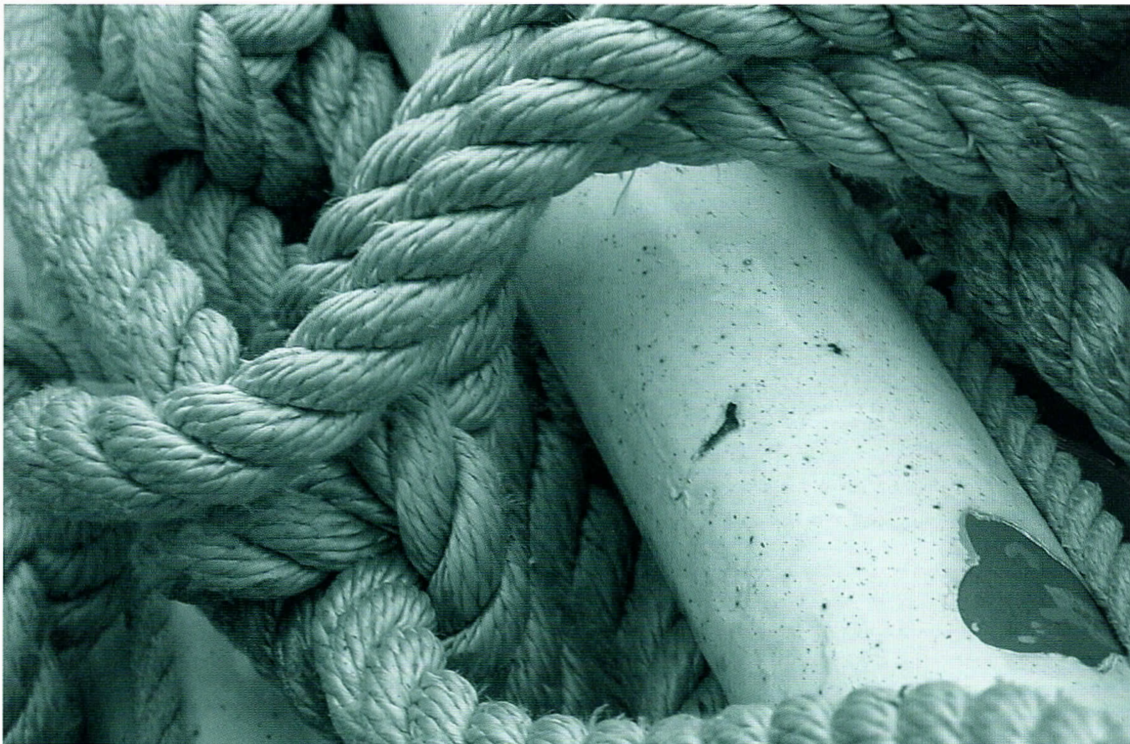
Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld als extra waarborg om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Hierbij denken wij ook aan (welvaart) indexaties, arbeidsongeschiktheidsrisico's en begeleiding / vergemakkelijking van (gedeeltelijke) kapitaaldekking van 'coming service' van de FLP / prépensioenperiode.

PRUDENTE VOORZIENING PENSIOEN- VERPLICHTINGEN (PREMIERESERVE)

Deze post geeft de contante waarde weer van de pensioenverplichtingen van het fonds, betrekking hebbende op de verstreken deelnemerstijd per 31-12-2001 (inclusief de vóór 1 september 1988 in ambtelijke dienst opgebouwde deelnemerstijd).

De Voorziening Pensioenverplichtingen (VPV) is door de actuaris bepaald als de contante waarde van het op basis van evenredigheid aan de achterliggende deelnemersjaren toe te rekenen gedeelte van de te verwachten pensioenuitkeringen, verhoogd met ½% ex-casso-opslag.

Hierbij wordt verondersteld dat deze uitkeringen continue zullen geschieden.

Bij de berekeningen is uitgegaan van de sterftekansen ontleend aan de overlevingstafels G B M en G B V (waarnemingsperiode 1990-1995) met een jaar leeftijd terugstelling, terwijl de rekenrentevoet gesteld is op 4% per jaar.

Gelet op de richtlijnen van de Pensioen - & Verzekeringskamer (PVK), zoals die zijn vastgelegd in de Actuariële Principes Pensioenfondsen (APP) die prudente grondslagen vereisen, is de Voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2001 verhoogd tot € 233.130.000 (f 513,8 Miljoen).

Ten behoeve van gedeeltelijke kapitaaldekking van het 'FLP' is met 'oormerking' in 2001 een extra bedrag

van € 8.168.044 (f 18.000.000) door de loodsen gedeporteerd. Dit bedrag is in december van het Nederlands Loodswezen BV ontvangen.

Totaal is per 31-12-2001 nu een totaalbedrag voor bovengenoemd doel beschikbaar van € 56.223.000

(f 123,9 Mln) mede omdat uit ons (negatieve) resultaat een bedrag ad € 2.553.582 (f 5.627.354) als verlies aan de FLP / prépensioenreserve is toegerekend.

Afgesproken is dat uiterlijk 31 december 2005 een nadere invulling zal plaatsvinden met betrekking tot de toekenning van prépensioenrechten ter (gedeeltelijke) vervanging van FLP-rechten. Het functioneel leeftijdspensioen wordt zoals gebruikelijk nog steeds op omslagbasis gefinancierd.

40

Het verloop van de totale voorziening in euro's is als volgt:

	Stand 31-12-2000 €	mutatie 2001 €	stand 31-12-2001 €
Voorziening basisregeling (afgerond)	213.927.876	19.202.000	233.130.000*
Voorziening flexibele pensioenregeling	14.203.979	359.121	14.563.100
Prépensioen/ bestemmingsreserve	50.890.997	5.332.000	56.223.000
Totaal (afgerond)	279.022.852	24.893.121	303.916.000
Overige technische voorzieningen	0	3.750.000	3.750.000
Totaal	279.022.852	28.543.121	307.666.096

Het onder de 'overige technische voorzieningen' vermelde bedrag heeft betrekking op de 'reparatie' verband houdend met de toezegging inzake de "30+ deelnemersjaren" toezegging met ingang van 1.1.2002.

*) Bestaat uit de basisvoorziening ad. € 225.247.000, een voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten ad. € 5.631.000 en voor toekomstige verbetering levenskansen ad. € 2.252.000.

PERIODIEKE PREMIES

Het hieronder verantwoorde bedrag van € 6.503.199 (f 14.331.165) vertegenwoordigt de van deelnemers ontvangen premies.

De specificatie is als volgt:

11 INKOOPSOMMEN

	2001 €	2000 €
Premies registerloodsen	5.019.013	5.439.458
Premies aspiranten	17.722	0
Premies van FLP- gerechtigden	1.466.464	1.283.411
6.503.199		6.722.869

Voorts is een bedrag van € 359.121 (f 791.399) aan flexioenkapitaal beschikbaar gekomen voor de inkoop van pensioen bij het fonds. Tevens is er in 2001 in totaal € 74.370 (f 163.889) door de deelnemers gestort voor de inkoop van ontbrekende dienstjaren om aldus de carrièrebreuk enigszins te compenseren.

RESULTAAT DEPOTREKENINGEN ABN ♦ AMRO/ RIAM

Dit betreft het aandeel in het resultaat van de depotrekeningen ABN ♦ AMRO/ RIAM. Het resultaat op beleggingen wordt zoveel als mogelijk bepaald op actuele grondslagen.

De in verband met de gekozen waarderingssystematiek ontstane koersresultaten maken deel uit van het resultaat.

De samenstelling van het **beleggingsresultaat** van de **ongesplitste** beleggingsrekening(en) BPL/SPL is als volgt:

	2001 €	2000 €
Interest, dividend, etc.	14.867.828	15.366.600
Koersresultaten	- 34.358.397	-12.008.072
	- 19.490.569	3.358.528

Het resultaat van deze beleggingsrekeningen wordt verdeeld naar verhouding van de ingebrachte vermogens door de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen en de Stichting Pensioenfonds Loodswezen.

Op basis van de verdeelsleutel bedraagt het aandeel van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen in deze beleggingsresultaten **€ 15.564.658** (*f 34.299.993*) *negatief*, bestaande uit € 11.838.358 (*f 26.088.308*) interestbaten en € 27.403.016 (*f 60.388.300*) koersresultaten *negatief*.

Hierop worden de beheers/ bewaarloonkosten ad € 496.071 (*f 1.093.197*) in rekening gebracht, zodat "netto" **€ 16.060.729** (*f 35.393.189*) *negatief* resulteerde.

PREMIES HERVERZEKERING

Dit betreft de premie voor de bij Zwitserleven te Amstelveen op "stop-loss" basis verzekerde risico's.

Hierbij is de grootte van het per deelnemer te herverzekeren kapitaal bij overlijden bepaald op de met een $1/2\%$ verhoogde contante waarde van het in uitzicht gestelde weduwe- respectievelijk weduwnaars- respectievelijk partnerpensioen, verhoogd met een eenmalige uitkering bij overlijden en verminderd met de aanwezige reserve per deelnemer.

Het verzekerde invaliditeitspensioen is gelijk aan het reglementaire invaliditeitspensioen, verhoogd met de door/ voor de deelnemer aan het fonds verschuldigde jaarpremie voor de verdere financiering van de pensioenopbouw en verminderd met de uitkering krachtens de wettelijke regelingen bij algehele arbeidsongeschiktheid.

OVERIGE KOSTEN

	2001	2000
	€	€
Actuariel adviseur		
(incl. bijscholing bestuur)	104.424	80.770
Projectkosten	12.517	1.316
Cursussen/ symposia	7.584	15.253
Drukwerk/ publicatie	18.743	14.390
Accountant	8.479	8.154
Huur gebouwen	11.711	3.999
Automatiseringskosten	11.269	3.973
Administratiekosten	37.800	37.323
Verzekeringskamer	11.561	9.198
Telefoon	3.011	2.011
Diverse kosten	13.949	7.975
	241.048	184.362

FUNCTIONEEL LEEFTIJDSPENSIOEN

Het bruto bedrag aan kosten functioneel leeftijds- pensioenen is € 15.787.009 (*f 34.789.989*). Op dit bedrag is € 1.466.464 (*f 3.231.661*) aan pensioenpremies van FLP- gerechtigden ingehouden.

VERWERKING RESULTAAT BOEKJAAR

Het resultaat van het boekjaar is **€ 33.429.848** (*f 73.669.691*) *negatief*.

Onttrokken aan resp. de reserve toekomstige risico's € 20.741.665 (*f 45.708.616*) en € 12.688.183 (*f 27.961.075*) aan de algemene reserve.

ACTUARIËLE VERKLARING

42

31 DECEMBER 2001

Per 31 december 2001 dient ter dekking van de aangegane verplichtingen uit de basisregeling een totale Voorziening Pensioenverplichtingen gepassiveerd te worden van (afgerond) € 233.130.000

Als volgt te specificeren:

– basisvoorziening	225.247.000
– voorziening toekomstige uitvoeringskosten	5.631.000
– voorziening toekomstige sterfteverbetering	2.252.000

De pensioenverplichtingen worden door het pensioenfonds geheel in eigen beheer gehouden.

De voorziening per 31 december 2001 is bepaald volgens de evenredig-deel-methode.

De belangrijkste grondslagen en methoden van de berekeningen luiden als volgt:

GRONDSLAGEN

Sterfte

De sterftequotiënten worden ontleend aan de overlevingstafels GBM en GBV, waarnemingsperiode 1990-1995, waarbij de in de AG-tafels 1990-1995 vermelde afronding wordt gevolgd. Er wordt in alle gevallen een leeftijdsterugstelling toegepast van 1 jaar.

Rente

De rekenrentevoet bedraagt 4% per jaar.

Gehuwdheidsfrequentie

Bij de berekeningen met betrekking tot weduwe-, weduwnaars- en partnerpensioen wordt aangenomen dat gedurende de periode tot 65 jaar steeds alle (gewezen) deelnemers een partner hebben. Vanaf de 65-jarige leeftijd wordt de werkelijke situatie in aanmerking genomen. Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op drie jaar gesteld.

METHODEN VAN:

Berekening Voorziening Pensioenverplichtingen

De netto Voorziening Pensioenverplichtingen is bepaald als de contante waarde van het op basis van evenredigheid aan de achterliggende deelnemersjaren toe te rekenen gedeelte van de te verwachten pensioenuitkeringen. Hierbij wordt verondersteld dat deze uitkeringen continue zullen geschieden.

Voor het niet ingegane wezenpensioen wordt geen voorziening vastgesteld. Dit pensioen wordt op stop-loss basis verzekerd. Bij de vaststelling van de voorziening voor ingegaan wezenpensioen wordt verondersteld dat de uitkeringen geschieden tot uiterlijk de 21-jarige leeftijd. Bij een eventuele verlenging van deze uitkeringsduur wordt geen aparte voorziening opgevoerd.

In de jaarpremie is een opslag van $2\frac{1}{2}$ % begrepen en op de netto voorziening is een opslag gelegd van $\frac{1}{2}$ %. Jaarlijks komt derhalve 2% van de jaarpremie als mede $\frac{1}{2}$ % van de ingegane pensioenen (exclusief de wezenpensioenen) beschikbaar voor kosten.

Het functioneel leeftijdspensioen wordt in verband met het bepaalde in het Financieel Besluit Loodswezen d.d. 1 oktober 1995 in principe op omslagbasis gefinancierd.

Risicoherverzekering

Het pensioenfonds heeft het overlijdensrisico en het beroepsongeschiktheidsrisico in herverzekering gegeven bij Zwitserleven te Amstelveen door middel van een stop-loss dekking.

Tenslotte verklaren wij nog dat:

- Naar ons oordeel de voorziening pensioenverplichtingen als geheel op voldoende voorzichtige grondslagen is berekend;
- Naar ons oordeel de in het pensioenfonds aanwezige middelen voldoende zijn voor een continue dekking van de minimaal benodigde voorziening als bedoeld in hoofdstuk 3 van de Actuariële principes pensioenfonds en zoals gepubliceerd in februari 1997 door de Verzekeringskamer.

Diemen, 6 juni 2002

Heijnis en Koelman B.V.

H.C. Reijnders

JAARREKENING 2001

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen
Overige gegevens

ACCOUNTANTSVERKLARING

44

OPDRACHT

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2001 van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen te Rotterdam gecontroleerd.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

WERKZAAMHEDEN

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle- opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

OORDEEL

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2001 en van het resultaat over 2001 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Rotterdam, 6 juni 2002

PricewaterhouseCoopers N.V.

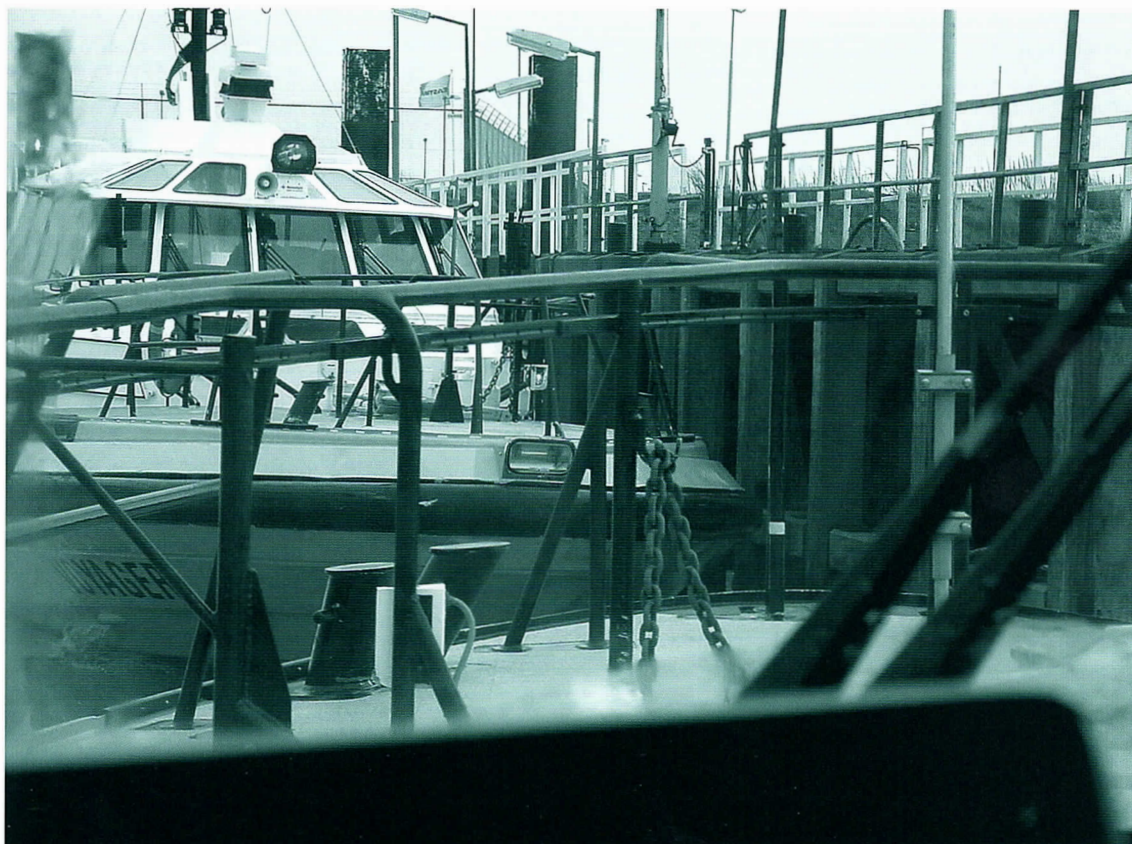
JAARREKENING 2001

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen
Overige gegevens

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

De beurswaarde van de beleggingen is in het eerste kwartaal van 2002 met circa 0,6% gestegen.

45

BIJLAGE 1

Specificatie gezamenlijke depotrekening RIAM per 31 december 2001

46

	procenten	Kostprijs	Beurswaarde
AANDELEN			
Canada	0,4	€ 366.137	€ 355.516
Verenigde Staten van Amerika	25,6	€ 20.388.189	€ 21.563.963
België	1,0	€ 866.092	€ 838.063
Denemarken	0,1	€ 113.793	€ 125.922
Duitsland	11,0	€ 9.612.224	€ 9.269.116
Finland	4,2	€ 2.711.360	€ 3.539.705
Frankrijk	17,1	€ 13.715.360	€ 14.461.450
Italië	4,7	€ 4.139.425	€ 3.946.053
Nederland	19,2	€ 12.863.152	€ 16.192.373
Portugal	0,5	€ 408.641	€ 417.436
Spanje	4,8	€ 4.011.901	€ 4.037.986
Verenigd Koninkrijk	4,4	€ 3.649.339	€ 3.679.584
Zweden	0,3	€ 263.306	€ 252.330
Zwitserland	1,6	€ 1.248.307	€ 1.351.055
Australië	1,1	€ 947.296	€ 938.729
Hongkong	0,5	€ 432.502	€ 396.376
Japan	3,4	€ 3.248.721	€ 2.884.506
Singapore	0,1	€ 109.294	€ 108.144
Totaal aandelen		€ 79.095.041	€ 84.358.308
AANDELEN IN ONROEREND GOED FONDSSEN			
Corio NV	14,4	€ 1.484.298	€ 1.477.317
Eurocommercial Properties NV	4,6	€ 485.738	€ 467.886
Haslemere N.V.	9,6	€ 886.703	€ 987.224
Rodamco Asia N.V.	2,1	€ 217.112	€ 210.632
Rodamco Europe NV	25,2	€ 2.764.070	€ 2.588.873
Rodamco North America N.V.	21,4	€ 1.574.352	€ 2.196.480
Uni-Invest	5,8	€ 590.865	€ 597.966
Vastned Offices / Industrial N.V.	3,2	€ 381.206	€ 330.927
Vastned Retail	4,9	€ 506.378	€ 506.194
Wereldhave	8,7	€ 804.274	€ 895.322
Totaal onroerend goed		€ 9.694.994	€ 10.258.820

JAARREKENING 2001

Stichting Beleggen voor de toekomst
belangen

BIJLAGE 1

Specificatie gezamenlijke depotrekening RIAM per 31 december 2001

OBLIGATIES

				Nominaal	Kostprijs	Beurswaarde
6	%	BA Cred C C Ltd 15-10-03	DEM	2.800.000	€ 1.441.495	€ 1.496.565
0	%	Nederland JA23 15-01-2023 PS	EUR	11.344.506	€ 2.569.809	€ 3.506.587
4,125%		N R U C Corp 24-02-2006	EUR	1.500.000	€ 1.449.620	€ 1.472.999
4,375%		MBNA Am. Eur.. Str.19-08-2004	EUR	750.000	€ 734.396	€ 763.111
4,5	%	Istituto Nat. Delle Assic 28-05-09	EUR	1.000.000	€ 991.340	€ 961.470
4,75	%	België 28-09-2005	EUR	3.220.000	€ 3.212.539	€ 3.306.692
4,75	%	Nederland 15-02-2003	EUR	22.408.000	€ 22.756.367	€ 23.661.589
4,875%		B.A.T. Finance Plc 25-02-2009	EUR	1.130.000	€ 977.144	€ 1.111.038
5	%	Frankrijk 25-10-2016	EUR	320.000	€ 310.656	€ 314.908
5,125%		C.C.C. Master Trust 15-02-2005	EUR	1.668.902	€ 1.658.387	€ 1.781.764
5,125%		Great Univ. Stores 02-10-2004	EUR	1.200.000	€ 1.194.576	€ 1.226.995
5,25	%	Household Finance CO 23-11-05	EUR	1.380.488	€ 1.320.713	€ 1.374.971
5,25	%	Oostenrijk 04-01-2011	EUR	4.500.000	€ 4.542.300	€ 4.767.158
5,5	%	BBVA Capit. Fund. 04-07-2011	EUR	900.000	€ 898.461	€ 924.097
5,5	%	Frankrijk 25-04-2029	EUR	7.357.000	€ 7.557.454	€ 7.683.651
5,5	%	Nederland 15-07-2010	EUR	7.124.000	€ 7.508.882	€ 7.521.636
5,625%		Lloyds Bank Plc 15-07-2049	EUR	920.000	€ 912.456	€ 911.024
5,625%		M.S.D.W.D. 12-07-2005	EUR	1.600.000	€ 1.588.640	€ 1.676.034
5,75	%	België 28-03-2008	EUR	2.300.000	€ 2.459.390	€ 2.518.850
5,75	%	Bombardier Cap. Inc. 22-02-08	EUR	1.000.000	€ 994.670	€ 1.002.005
5,75	%	Merrill Lynch Cap. 08-08-2003	EUR	850.000	€ 850.000	€ 891.353
5,75	%	Pacific Life Funding 31-10-2005	EUR	1.330.000	€ 1.322.419	€ 1.387.279
5,75	%	T.I.C Instut Fund 16-02-2011	EUR	1.700.000	€ 1.697.586	€ 1.790.701
5,75	%	Vodafone Airtouch 27-10-2006	EUR	1.500.000	€ 1.457.250	€ 1.553.576
6	%	Axa 18-06-2013	EUR	800.000	€ 814.560	€ 827.211
6	%	Nederland 15-01-2006	EUR	7.720.000	€ 8.282.376	€ 8.620.141
6,125%		Citigroup Inc 01-10-2010	EUR	1.500.000	€ 1.494.495	€ 1.579.513
6,125%		Sara Lee Corp 27-07-2007	EUR	1.300.000	€ 1.362.010	€ 1.382.178
6,125%		Schneider Electric SA 19-10-2007	EUR	980.000	€ 979.187	€ 1.007.918
6,15	%	Assicurazioni Gen.20-07-2010	EUR	970.000	€ 967.527	€ 1.028.822
6,2	%	Dutch Mortgage P.L. 15-09-2034	EUR	2.500.000	€ 2.495.100	€ 2.663.113
6,25	%	Duitsland 94 04-01-2024	EUR	900.000	€ 974.160	€ 1.053.105
6,25	%	ING Bank NV 21-06-2021	EUR	1.000.000	€ 995.280	€ 1.044.369
6,25	%	Suez Lyonnaise D.E. 02-11-2007	EUR	1.100.000	€ 1.139.600	€ 1.157.149
6,375%		Santander Intern. Ltd 05-07-2010	EUR	1.550.000	€ 1.585.640	€ 1.617.205
6,625%		N.W. Water Group 08-11-2007	EUR	800.000	€ 840.800	€ 865.881
6,821%		DEXIA BIL 06-07-2049	EUR	500.000	€ 499.315	€ 531.225
6,875%		Royal & Sun All. Ins. 15-10-2019	EUR	900.000	€ 892.530	€ 897.087
7,25	%	Nederland 01-10-2004	EUR	1.850.000	€ 2.035.908	€ 2.037.727
7,5	%	Barclays Bank Plc. 03-05-2049	EUR	1.020.000	€ 1.011.289	€ 1.117.761
7,75	%	Nederland 01-03-2005	EUR	5.170.000	€ 5.708.006	€ 6.043.588
8,126%		Sanpaolo IMI Cap. 29-12-2049	EUR	1.550.000	€ 1.619.795	€ 1.720.067
Totaal obligaties					€ 104.104.128	€ 108.800.114

JAARREKENING 2001
 Stichting Pensioenfonds ABN-Amro
 Nijmegen

BIJLAGE 1

Specificatie gezamenlijke depotsrekening RIAM per 31 december 2001

48

OVERIGE - PORTEFEUILLE

€ 0 € - 1.043

OVERIGE VORDERINGEN EN SCHULDEN

	Kostprijs	Beurswaarde
Te vorderen interest	€ 7.457	€ 7.457
Te vorderen dividend / dividendbelasting	€ 963.950	€ 963.950
Rekening-courant RABO / RIAM	€ 1.044.416	€ 1.044.416
Totaal overige vorderingen en schulden	€ 2.015.823	€ 2.015.823
Totaal - generaal 31-12-2001	€ 194.909.986	€ 205.432.021

BIJLAGE 1

Specificatie gezamenlijke depotrekening ABN ♦ AMRO per 31 december 2001

AANDELEN

49

	Procenten	Kostprijs*	Beurswaarde
Verenigde Staten	33,34	€ 28.623.000	€ 26.459.817
Hong-Kong	1,03	€ 722.000	€ 814.221
Japan	3,53	€ 3.728.000	€ 2.801.232
België	1,36	€ 748.000	€ 1.082.898
Zwitserland	2,11	€ 1.402.000	€ 1.674.033
Duitsland	9,14	€ 9.211.000	€ 7.256.995
Spanje	3,66	€ 2.781.000	€ 2.907.740
Frankrijk	16,82	€ 14.067.000	€ 13.350.985
Verenigd Koninkrijk	9,88	€ 8.854.000	€ 7.845.996
Ierland	1,70	€ 1.417.000	€ 1.347.111
Italië	2,52	€ 1.573.000	€ 2.000.000
Nederland	11,04	€ 8.160.000	€ 8.761.825
Portugal	2,37	€ 1.781.000	€ 1.881.250
Zweden	1,50	€ 2.368.000	€ 1.190.778
Totaal aandelen		€ 85.435.000	€ 79.374.882

* de kostprijzen van de aandelen zijn afgerond op duizendtallen door ABN ♦ Amro

OBLIGATIES EURO ZONE

			Nominaal		Kostprijs	Beurswaarde
5,125 %	MBNA Amer Euro Struc Nr. 4	DEM	4.500.000	€	2.174.039	€ 2.278.035
6,375 %	Tennessee Valley 1996-06	DEM	5.000.000	€	2.637.755	€ 2.729.020
5,75 %	Belgium 28/03 1997-08	EUR	5.000.000	€	5.196.360	€ 5.242.700
4,75 %	Italy –Btps- 01/07 2000-05	EUR	3.760.000	€	3.755.864	€ 3.815.949
6,25 %	Bundesrep. Deutschl. 04/01	EUR	6.930.000	€	7.766.539	€ 7.752.938
6,5 %	Bundesrep. Deutschl. 14/10	EUR	4.800.000	€	5.237.390	€ 5.164.272
5,25 %	Freddie Mac 15/01 2000-06	EUR	3.500.000	€	3.539.200	€ 3.593.800
5,75 %	Freddie Mac 15/09 2000-10	EUR	2.000.000	€	1.994.680	€ 2.069.200
5,5 %	France 13/08/098 – 25/04/29	EUR	3.580.000	€	3.812.084	€ 3.603.198
6,5 %	France -oat- 25/04 1995-11	EUR	4.800.000	€	5.377.029	€ 5.304.576
7,25 %	France 25/04 1995-06	EUR	3.700.000	€	4.132.160	€ 4.110.515
6 %	Hellenic Republic 2000-10	EUR	1.800.000	€	1.880.640	€ 1.887.966
5 %	Kredit fur Wiederaufbau 01-11	EUR	1.900.000	€	1.893.730	€ 1.875.490
5,75 %	Nederland 15/02 1997-07	EUR	7.150.000	€	7.708.885	€ 7.529.951
6 %	Nederland 15/01 1996-06	EUR	4.060.000	€	4.383.284	€ 4.300.514
6,5 %	Nederland 15/04 1993-03	EUR	8.570.000	€	8.926.565	€ 8.883.491
7,5 %	Nederland 15/01 1993-23	EUR	1.200.000	€	1.454.974	€ 1.499.700
5 %	Bundesobligation 2000-06	EUR	5.200.000	€	5.410.860	€ 5.326.256
5 %	Austria 15/01 1998-08	EUR	3.600.000	€	3.519.720	€ 3.640.572
5,5 %	Austria 22/10/99 - 15/01/10	EUR	6.250.000	€	6.339.337	€ 6.413.750
4,5 %	Rheinische Hypothekenbank	EUR	2.000.000	€	1.951.421	€ 2.017.200
6,15 %	Spain 31/01 1997-13	EUR	5.350.000	€	5.869.066	€ 5.758.205
8,75 %	B.N.G. 16/01 1992-02	NLG	5.000.000	€	2.478.597	€ 2.274.177
5,5 %	ING Bank 15/01 1998-08	NLG	6.500.000	€	2.977.479	€ 3.012.014
Totaal obligaties Euro Zone				€	100.417.659	€ 100.083.490

BIJLAGE 1

Specificatie garantstelling opname ABN ♦ Amro
 per 31 december 2001

OBLIGATIES NON EURO ZONE

			Nominaal	Kostprijs	Beurswaarde
7 %	Denmark 15/11 1996-07	DKK	10.130.000	€ 1.574.914	€ 1.509.719
8 %	Denmark 15/03 1994-06	DKK	19.000.000	€ 2.766.163	€ 2.866.919
<i>Totaal obligaties</i>				€ 104.758.736	€ 104.460.127

AANDELEN IN ONROEREND GOED FONDSEN

	Procenten	Kostprijs*	Beurswaarde
West Europa	5,70	€ 412.000	€ 444.534
Wereld	94,30	€ 5.531.000	€ 7.359.591
<i>Totaal onroerend goed</i>		€ 5.943.000	€ 7.804.126

* de kostprijzen van de aandelen in onroerend goed fondsen zijn afgerond op duizendtallen door ABN ♦ Amro

OVERIGE VORDERINGEN EN SCHULDEN

		Aantal	Kostprijs	Beurswaarde
Liquiditeiten	EUR	1.953.044	€ 1.953.044	€ 1.953.044
<i>Totaal liquiditeiten</i>			€ 1.953.044	€ 1.953.044
Nog niet afgewikkelde transacties			€ 4.571.619	€ 4.571.619
<i>Totaal overige vorderingen en schulden</i>			€ 6.524.653	€ 6.524.653
<i>Totaal - generaal 31-12-2001</i>			€ 202.661.399	€ 198.163.798

BIJLAGE 2

Enige begrippen

STERFTETAFEL

Een sterftetafel geeft aan wat de levens- en sterfteschansen zijn, afhankelijk van de reeds bereikte leeftijd.

Aan de hand van de sterftetafels kan men de gemiddelde levensduur berekenen. Dit is het aantal jaren dat men statistisch volgens de gegeven tafel nog zal blijven leven. De ontwikkeling van deze gemiddelde levensduur voor 65-jarige mannen respectievelijk vrouwen is na de laatste oorlog als volgt geweest:

waarnemingsperiode	gemiddelde levensduur in jaren van een 65jarige	
	man	vrouw
1947 - 1949	13,9	14,4
1951 - 1955	14,1	14,9
1956 - 1960	14,1	15,4
1961 - 1965	14,0	16,0
1966 - 1970	13,7	16,4
1971 - 1975	13,6	16,9
1976 - 1980	13,8	18,0
1980 - 1985	14,1	18,5
1985 - 1990	14,3	18,9
1990 - 1995	14,7	19,0
1995 - 2000	15,0	19,1

Uit dit overzicht blijkt dat de levenskansen voor vrouwen in belangrijke mate zijn verbeterd, terwijl dit voor mannen bijna niet het geval is.

ACTUARIEEL

Aanduiding van berekeningen ten aanzien van pensioen of financiering, waarbij (wiskundige) reken-techniek, levenskansen, rekenrente, inschattingen van toestroom beroepsgenoten en dergelijke een rol spelen.

ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve wordt gevormd in gunstige jaren als extra waarborg om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Hierbij valt onder meer ook te denken aan indexaties, aanpassing leeftijdsterugstelling en arbeidsongeschiktheidsrisico's.

ASSET LIABILITY MANAGEMENT (ALM)

Asset Liability Management is het aanbrengen en vervolgens bewaken van een optimale samenhang tussen pensioenbeleid, premie- en beleggingsbeleid, waarna de laatste twee zo optimaal mogelijk worden afgestemd op de pensioenverplichtingen.

De regeling gedragscode Pensioen- en spaarfondsen (PVK) bewaakt de integriteit van het bestuur; Dit is ook een onderdeel van beleid bij ALM studies en implementaties ervan.

ASSET-MIX

De vastgestelde "asset-mix" is een procentuele verdeling van het te beleggen vermogen over diverse beleggingscategorieën onder meer aandelen / fondsen, onroerend goed / fondsen, vastrentende waarden, edele metalen en liquide middelen. De mix is vermeld bij het onderdeel 'gevoerde beleggingsbeleid'.

BACKSERVICE

Dit begrip wordt gehanteerd in verschillende betekenissen:

- het pensioengedeelte dat betrekking heeft op achterliggende dienstjaren;
- de koopsom voor het hierboven omschreven pensioengedeelte, dan wel voor de verhoging van dit

pensioen als uitvloeisel van een pensioengrondslagstijging;

- de eventuele achterstand in de over achterliggende jaren gefinancierde pensioenen, respectievelijk de daarvoor benodigde kosten of reserve.

BENCHMARK

Een objectieve maatstaf waarmee de eigen prestaties van de belegger kunnen worden gemeten. Een bekende maatstaf is bijvoorbeeld het totaalrendement van de gehele Amsterdamse aandelenmarkt, zoals die wordt gemeten middels de CBS- herbeleggingindex.

COMINGSERVICE

Dit is het pensioengedeelte dat betrekking heeft op toekomstige deelnemersjaren.

Ook worden de daarmee gepaard gaande kosten wel met deze term aangeduid.

COMING - BACKSERVICE

Hieronder verstaat men de kosten die in de toekomst door loonstijgingen c.q. grondslagstijgingen zullen optreden voor zover deze kosten kunnen worden toegerekend aan reeds achterliggende deelnemersjaren.

CONTANTE WAARDE

De contante waarde van toekomstige pensioenverplichtingen of andere uitkeringen wordt berekend met behulp van de overlevingstafels en de rekenrente.

De contante waarde van een verzameling pensioenverplichtingen voor een groep deelnemers is

juist voldoende om aan de verplichtingen te voldoen, indien over het vermogen een interest wordt gekweekt gelijk aan de rekenrente en het sterfte- c.q. overlevingspatroon bij de betreffende groep in overeenstemming is met de overlevingstafels.

CORPORATE GOVERNANCE

De term corporate governance staat voor een aantal regels voor goed bestuur van een onderneming en goed toezicht op de onderneming. Daarbij zijn regels voor de verdeling van taken en bevoegdheden van allen, die bij de onderneming zijn betrokken: bestuurders, commissarissen, aandeelhouders en zo meer.

Uitgangspunt daarbij is, dat bestuurders en commissarissen verantwoording dienen af te leggen over de uitoefening van hun taken.

Transparantie in deze is van belang voor pensioenfondsen, omdat zij ook beleggen in aandelen, en dus belang hebben bij goed bestuur.

INHAALPREMIE

De inhaalpremie is dat deel van de premie dat betrekking heeft op financiering van backservice.

KAPITAALDEKKINGSTELSEL

Dit is het financieringssysteem waarbij op individuele basis reserves worden gevormd voor de pensioenverplichtingen.

De berekening van de premiereserves vindt plaats op basis van de actuariële grondslagen. Alle levensverzekeringsmaatschappijen en vrijwel alle pensioenfondsen werken op basis van het kapitaaldekkingstelsel.

OMSLAGSTELSEL

Hierbij worden de binnenkomende gelden terstond aangewend voor pensioenuitkeringen. Het belangrijkste voorbeeld van dit stelsel vormt de AOW.

Voor ons fonds wordt ook het FLP zodanig gefinancierd.

OVERBRUGGINGSPENSIOEN

Een overbruggingspensioen wordt uitgekeerd boven op het levenslange ouderdomspensioen, tot aan de 65-jarige leeftijd. De overbrugging dient als compensatie voor de AOW die immers pas op 65 ingaat. In deze situatie gaat het levenslange ouderdomspensioen dus al vóór de 65-jarige leeftijd in (zoals bij het Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij/BPFK).

PERFORMANCE

Performance is de procentuele waardeverandering van het gemiddeld belegd vermogen.

PREMIERESERVE

De premiereserve is het bedrag dat op de balans van de verzekeringsinstelling of het pensioenfonds wordt opgenomen ter dekking van de reeds gefinancierde pensioengedeelten.

Een andere term hiervoor is wiskundige reserve of voorziening pensioenverplichtingen.

PRÉPENSIOEN

Prépensioen wordt niet als een pensioensoort beschouwd. Tot uiterlijk 1 januari 2009 is het als een overgangsmaatregel toegestaan om een prépensioenregeling te treffen (vaak als omzetting van een vut-regeling). De opbouw van een volledig prépensioen moet tijdsevenredig geschieden in minimaal 10 jaar.

Voor ouderen die minder dan 10 jaar van hun prépensioen af zijn mag deze opbouwnorm echter worden overschreden. Indien de vervroegde pensionering ligt vóór 60 jaar moet een actuariële herberekening plaatsvinden. In alle gevallen geldt dat het overbruggingspensioen nooit meer mag bedragen dan 100% van het pensioengevend loon.

REKENRENTE

De rekenrente is de rentevoet waarmee bij het vaststellen van tarieven en voorziening pensioenverplichtingen rekening wordt gehouden. Hiermee wordt geanticipeerd op het rendement dat naar verwachting op premies en reserves zal worden gemaakt.

REELE RENTE

Onder reële rente wordt verstaan de rente die op de kapitaalmarkt bereikt wordt, verminderd met het inflatiepercentage.

STOP-LOSS

Dit slaat op een verzekeringsvorm waarbij het deel van de schade dat boven een afgesproken maximum uitgaat door de herverzekeraar wordt vergoed.

BIJLAGE 3

Uit de jaarverslagen Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij 1991/2001

VERBETERING VAN PENSIOENEN EN AANSPRAKEN

Het bestuur streeft ernaar middels procentuele verhogingen de gevolgen van geldontwaarding op te vangen. Aan het einde van het boekjaar wordt aan de hand van de dan bekende financiële positie van het fonds bepaald of en met welke omvang de rechten van gepensioneerden en gewezen deelnemers kunnen worden verhoogd. Elke verhoging wordt toegepast op het pensioenbedrag met inbegrip van vorige verhogingen. In de jaren 1962 tot en met 1974 bedroeg de gemiddelde verhoging voor de gepensioneerde en voor de gewezen deelnemers 4,2% per jaar.

Over de periode 1975 tot en met 1982 bedroeg de gemiddelde verhoging voor de gepensioneerde deelnemers 6,4%, terwijl de gemiddelde verhoging van de gewezen deelnemers 3% bedroeg.

Eind 1991 werd besloten de opgebouwde rechten van zowel de gepensioneerde als de gewezen deelnemers per 1 januari 1992 te verhogen met 3,8%. De volgende verhogingen zijn in het overzicht opgenomen.

Inlichtingen betreffende opgebouwde rechten bij het BPFK kunt U verkrijgen bij het PVF Nederland N.V. op adres: Postbus 9251, 1006 AG Amsterdam. tel. : (020) 6074444 (bezoekadres is: Molenwerf 2-8, 1014 AG Amsterdam).

Hiernaast volgt een overzicht van de verhogingen, die sinds 1970 zijn toegekend.

	% verhoging van de verworven aanspraken	
	gepensioneerden	gewezen deelnemers
1970	5	5
1971	5	5
1972	5	5
1973	5	5
1974	5	5
1975	8	3
1976	8	3,5
1977	8	3,5
1978	7	3
1979	6	3
1980	5	3
1981	5*)	3
1982	4	2,3
1983	5	3
1985	1	1
1986	2,5	1
1987	0	0
1988	0**)	0**)
1989	0	0
1990	1,5***)	2
1991	5****)	5
1992	3,8	3,8
1993	3,8	3,8
1994	1,8	2,0
1995	2,3	2,3
1996	1,1	1,1
1997	2,5	2,5
1998	2,5	2,5
1999	2,5	2,5
2000	3,0	3,0
2001	4,0	4,0

(in 2001 toegekend;
ingang 1.1.2002)

* Per 1 januari 1981 gold voor de gepensioneerden geen uniforme procentuele verhoging.

Vermeld is het percentage waarmee de ingegane levenslange pensioenen op die datum verhoogd werden.

** Uitsluitend aanspraken, verworven vóór 1981, werden op 1 januari en op 1 juli 1988 verhoogd met 1% respectievelijk 3%.

*** Tevens werd het jaarlijkse pensioen van de pensioentrekkenden met f 200 verhoogd

**** Tevens werd het jaarlijkse pensioen van pensioentrekkenden geboren voor 1 januari 1914 met f 1.200 verhoogd.

BIJLAGE 4

FREKWENTIEVERDELING DEELNEMERS JANUARI 2002

60 (aantallen)

deelnemers 875 (872 M, 3 V) (incl. 301 FLP, 101 OP, 12 IP)

BIJLAGE 5

NIEUWE KEUZE EN AANPASSING VAN DE ASSET-MIX VAN HET FLEXIOEN.

Voorheen was het slechts mogelijk om éénmaal per jaar (vóór 1 oktober) uw keuze voor de asset-mix van het Flexioen te veranderen voor het komende jaar.

Hierbij had u de keuze uit vijf opties, te weten O, A, B, C en D, waarvan u de bijbehorende asset-mix / risicorendementsprofielen in deze bijlage van het jaarverslag kunt terugvinden.

Bij de introductie van de Flexioenregeling heeft het bestuur overwogen om deze keuze meerdere malen per jaar door u te kunnen laten maken. Gezien de uitvoerige administratie die dit met zich mee zou brengen is toen besloten, om deze keuze 1 maal per jaar kenbaar te kunnen maken aan het BPL.

Nu in onze beleggingswereld de behoefte aan flexibiliteit ten aanzien van switchen van beleggingen en het tijdstip waarop steeds verder toeneemt, hebben diverse institutionele beleggers hiervoor hun programmatuur aangepast. In overleg met onze vermogensbeheerder bij ROBECO, kunnen wij u daarom nu de volgende optie aanbieden.

U kunt vanaf 1 januari 1999, uw asset-mix wijzigen op het moment dat u daar behoefte aan heeft. Dit doet u door rechtstreeks via de afdeling Verzekeringsadvies van de ROBECO-groep (telefoon: 0800 8010) uw wensen kenbaar te maken. Dus niet meer door tussenkomst van het BPL.

U kunt dan opgeven in welke asset-mix u de nieuwe stortingen vanaf dat moment wil gaan beleggen. U gelieve hierbij tevens aan te geven of ook het opgebouwde kapitaal in de bestaande asset-mix omgezet dient te worden naar de nieuwe asset-mix van uw keuze.

Hierbij dient u wel rekening te houden met 0,4% kosten over het gedeelte van uw opgebouwde vermogen dat omgezet wordt, met uitzondering van opnamen van de Roparco-rekening, welke kosten ten laste van uw flexioenrekening gebracht zullen worden. U kunt dus gewoon de oude asset-mix in standhouden en het nieuw te storten kapitaal laten beleggen volgens de nieuwe asset-mix. U maakt dus altijd duidelijk een keuze voor één asset-mixvorm.

De huidige wettelijke regelingen maken het op dit moment nog niet mogelijk om hogere bedragen dan de nu geldende maandelijkse (verplichte) bijdrage in te leggen. Zodra hiertoe de mogelijkheid bestaat zal het bestuur u hierover nader berichten.

Vanaf 1 januari 1999 is er bovendien een nieuwe keuze, als zesde mogelijkheid (E), toegevoegd aan de bestaande 5 asset-mix vormen. Het betreft hier de keuze voor "RG Holland Tactimix 50%" (HTM50). Dit is een beleggingsvariant met maximaal 50% aandelen en de rest in obligaties en deposito's voor een uitstekend rendement bij een gematigd risico. Voornamelijk bestemd voor beleggingen op de middellange tot langere termijn.

Het verschil van deze RG Holland Tactimix met de overige asset-mix keuzen is, dat dit fonds niet uitsluitend belegt in de categorie aandelen, obligaties of sparen.

RG Holland Tactimix vergelijkt de aantrekkelijkheid van de deelmarkten onderling en bepaalt elke maand de beleggingsmix die de beste vooruitzichten biedt in termen van verwacht rendement en risico. Op deze wijze kunt u, zonder dat u er enig omkijken naar heeft, profiteren van hoge rendementen van een actief beheerde portefeuille.

Nu wordt met Tactimix nog in Nederlandse fondsen belegd maar met de komst van de Euro zal dit accent langzamerhand verschuiven naar die Europese fondsen, waarvan de landen deelnemen aan de Euro.

BIJLAGE 5

58

Het bestuur heeft in overleg met de actuaire tot bovenstaande besloten, om u zelf actiever en flexibeler te kunnen betrekken bij het beheer van uw flexiovermogen zonder noemenswaardig verhoogd risico.

Schematische weergave nieuwe assetmix en mogelijkheden vanaf 1 januari 1999

	O	A	B	C	D	(HTM50=E)
Vanaf datum opgave beleggen in nieuwe mixkeuze	Zk	Zk	Zk	Zk	Zk	Zk
Vanaf datum opgave beleggen in nieuwe mixkeuze en opgebouwd vermogen ook omzetten naar nieuwe mixkeuze	Zk	Mk	Mk	Mk	Mk	Mk

Zk zonder bijkomende kosten

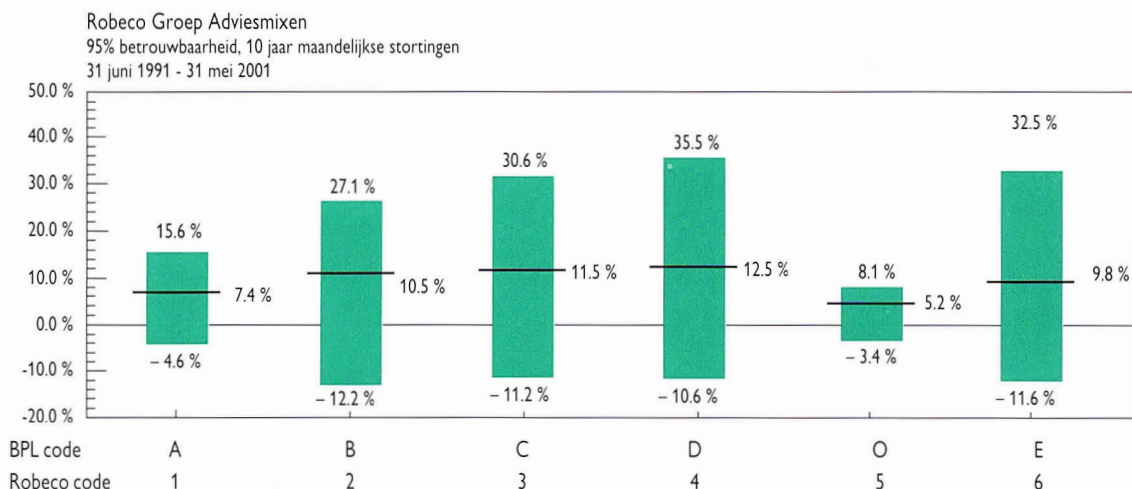
Mk met bijkomende kosten van 0,4% van het om te zetten tot dan opgebouwd vermogen

VRIJE MIX

U bent niet verplicht om de asset-mixen te volgen. U kunt ook een mix naar eigen inzicht samenstellen. Dit betreft niet het gehele assortiment van de Robeco Groep, maar alleen die fondsen die geschikt zijn voor een belegging in fiscaal aantrekkelijke fondsen in uw pensioenopbouw. Voor informatie over de beleggingsfondsen kunt u telefonisch contact opnemen met Robeco Advies, afdeling Verzekeringsadvies, telefoon 0800-8.010 (gratis) of via Internet, pagina <http://www.robecoadvies.nl>.

ASSET-MIX / RISICORENDEMENTSPROFIELEN ADVIESMIXEN O E N A T / M E

Horizontaal zijn de mixen weergegeven; verticaal het 12-maands voortschrijdend beleggingsresultaat. Het profiel geeft de bandbreedte aan waarbinnen het beleggingsresultaat over een twaalfmaands voortschrijdende periode in het tijdvak "31 mei 1990 - 31 mei 2000", met 95% waarschijnlijkheid, kan worden aangetroffen. Bijvoorbeeld voor mix A: 1,9% als ondergrens en 13,9% als bovengrens. Ook geeft het profiel het gemiddeld jaarlijks resultaat over de totale periode weer. Voor mix A is dit 7,9% per kalenderjaar.

HUIDIGE BELEGGINGSMIXEN: (PER 1 OKTOBER 2001)

Robeco code	Mix 1	Mix 2	Mix 3	Mix 4	Mix 5	Mix 6
BPL code	A	B	C	D	O	E
Robeco		10 %	20 %	35 %		
Rolinco		5 %	10 %	15 %		
Rorento	50 %	80 %	60 %	40 %		
ZS Property		5 %	10 %	10 %		
Tactimix 50						100 %
Roparco	50 %				100 %	
Totaal	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

*) Opmerking betreffende Rodamco:

In juli 1999 is het onroerendgoedfonds Rodamco gesplitst in vier onroerendgoed-fondsen (OG Amerika, OG Azië, OG Europa en OG UK). De loods behoefde niets te doen; het deel Rodamco van de stortingen werd gespreid belegd over deze vier fondsen.

BIJLAGE 6

Extra ouderdoms - en bijbehorend weduwepensioen in verband met
 reglementaire extra stortingen
 In 2002 (artikel 17 pensioenreglement).

Als gevolg van de extra inkoop mag het totale pensioen verhoogd worden tot ten hoogste € 34.411 per jaar, beho-
 rend bij een totale deelnemerstijd van 30 jaar.

Leeftijd	Maximale vrij- willige storting in 2002	Te verkrijgen extra Ouderdoms-Annex 70% weduwepensioen		Benodigde storting voor €95,60 extra pensioen, ofwel 1 deelnemingsmaand extra
		Bij €1.000,- storting	Bij maximale storting	
31	3.536	248,05	877	385
32	3.536	239,17	846	400
33	3.536	230,60	815	415
34	3.536	222,34	786	430
35	7.072	214,37	1.516	446
36	7.072	206,69	1.462	463
37	7.072	199,29	1.409	480
38	7.072	192,17	1.359	497
39	7.072	185,29	1.310	516
40	7.072	178,67	1.264	535
41	7.072	172,29	1.218	555
42	7.072	166,14	1.175	575
43	7.072	160,22	1.133	597
44	7.072	154,51	1.093	619
45	7.072	149,01	1.054	642
46	7.072	143,71	1.016	665
47	7.072	138,59	980	690
48	7.072	133,66	945	715
49	7.072	128,91	912	742
50	10.608	124,31	1.319	769
51	10.608	119,88	1.272	797
52	10.608	115,60	1.226	827
53	10.608	111,45	1.182	858
54	10.608	107,45	1.140	890
55	10.608	103,56	1.099	923

BIJLAGE 7

Resultaten enquête 2000

RESULTAAT FLP-ERS EN GEPENSIONEERDEN

De enquête is ook aan alle postactieven voorgelegd, dit zijn de mensen die deelnemen aan het Functioneel Leeftijds Pensioen of reeds met pensioen zijn. De resultaten van deze groep kwamen grotendeels overeen met de resultaten van de actieve deelnemers. Hieronder worden de uitkomsten vermeld als percentage van de binnengekomen reacties, voor zowel de totaalgroep, de actieve deelnemers als de FLP-ers en gepensioneerden.

Vraag		Totaal	Actief	Postactief
Vragen met betrekking tot voorkeur individuele – verplichte collectieve pensioenregeling		(in % ontvangen reacties)		
5. Voordeel (verplicht) collectief belangrijker dan individuele keuzevrijheid?	ja, voordelen	96	95	97
	nee	1	1	1
	geen mening	3	3	2
6. Indien nee bij 5, waarom?	(groep niet materieel)	-	-	-
7. Meer solidariteitseisen (wens kabinet)?	in principe geen probleem mee	73	69	79
	tegen aanvullende eisen	17	21	11
	princiepelijk tegen	1	1	1
	geen mening	9	9	9
8. Vrijwillige voortzetting wenselijk bij afschaffing verplicht BPL?	ja	97	96	97
	nee	1	1	0
	geen mening	2	2	2
Vragen met betrekking tot huidige regeling				
1. Mening over huidige regeling?	goed	96	95	97
	matig	2	2	3
	slecht	0	0	0
	geen mening	1	2	0
2. Rol BPL daarbij?	goed	97	98	97
	matig	2	1	2
	slecht	0	0	1
	geen mening	0	1	0
3. Informatieverstrekking door BPL?	goed	93	92	96
	matig	5	5	4
	slecht	0	1	0
	geen mening	1	1	0
4. Moet BPL blijven voor uw pensioen?	ja	98	98	98
	nee	1	1	0
	geen mening	1	0	1

Bron: Heijnis en Koelman B.V. (27-11-2000)

Uit deze percentages blijkt dat de resultaten van actieven en postactieven nauwelijks van elkaar afwijken. Allen bij vraag zeven, over de aanvullende solidariteitseisen in verplichte beroepspensioenregelingen, lopen de meningen van de groepen wat uiteen. De postactieven hebben minder problemen met solidariteitseisen dan de actieven. Bovendien geven de actieven daarbij aan vaker tegen (aanvullende) solidariteitseisen te zijn.

in ronde bedragen uit de loodsenregeling 2002

€		
INVALIDITEITSPENSIOEN		
Reglementaire uitkering ****) (max. 75% van PGS, inclusief WAZ)	€ 57.351	
Totale uitkering		
– ongehuwd (of tweeverdiener)	57.351	(p.m. € 4.780)
– gehuwd (kostwinner)	57.351	
INGEGAAN OUDERDOMSPENSIOEN		
Totale uitkering (gezinsinkomen) (bij max. loodsenpensioen en AOW)		
– ongehuwd (of tweeverdiener)	45.363	(p.m. € 3.780)
– gehuwd (beiden > 65 jaar)	49.510	(p.m. € 4.126)
NABESTAANDENPENSIOENEN		
(bij max. loodsenpensioen. Exclusief ANW- uitkering en eventueel flexioen; inclusief BPL toeslag WP ad 10.437 per jaar)		
Weduwe		
< 65 jaar, geen kinderen	37.535	(p.m. € 3.128)
< 65 jaar, met kinderen	37.535	
Wezenpensioen per kind	4.817	(p.m. € 402)
INGEGAAN WEDUWEPENSIOEN NA 65 JAAR		
> 65 jaar, geen kinderen, inclusief AOW	35.050	(p.m. € 2.921)
FUNCTIONEEL LEEFTIJDSPENSIOEN (FLP) 2002		
(inclusief pensioenpremie)		
– FLP 55/ 60 jaar	61.589 *)	
– FLP 60/ 65 jaar	54.812 **)	
	*)	**)
Totaal (geïndexeerd)	61.589	54.812
– pensioenpremie	5.304	5.304
pensioen	€ 56.285	€ 49.508
	(p.m. 4.691)	(p.m. 4.126)

BIJLAGE 9

Voor als het onverhoopt nodig is . . .

“Richtlijnen” voor deelnemers en hun nabestaanden, als steun bij het onafwendbare afhandelen van formaliteiten bij overlijden.

MAATREGELEN BIJ LEVEN

1. Overweeg of het nuttig c.q. noodzakelijk is een testament te maken. Hierbij wordt speciaal de aandacht gevestigd op het zgn. *langstlevende testament*. Voor inlichtingen over het opmaken van een testament kunt u de notaristelefoon bellen: 0900-3469393 of een notariskantoor in uw omgeving. Denk hierbij in voorkomend geval ook aan het opmaken van een samenlevingscontract en regel, indien nodig, de verzorging van uw kinderen na uw overlijden.

2. Stel giro- en bankrekeningen mede op naam van uw (huwelijks) partner, dit om te voorkomen dat deze rekeningen bij overlijden worden geblokkeerd; uw partner behoudt dan toegang tot die rekeningen.

Bij de Postbank geldt geen maximum bedrag waarover kan worden beschikt. Bij het postkantoor is de folder “handleiding voor nabestaanden” verkrijgbaar, waarin uitvoerig wordt beschreven hoe met de girorekening, of andere producten van de postbank, na het overlijden van een rekeninghouder moet worden gehandeld en bevat ook een formulier “kennisgeving van overlijden”.

Heeft u relaties met meerdere banken dan is het raadzaam bij de betreffende bank naar de gehanteerde procedure en maximumbedragen te informeren.

3. Leg een map of ordner aan, waarin de volgende bescheiden kunnen worden opgeborgen:

a. pensioen c.q. uitkeringsbescheiden (ook die van de AOW) en de daarop betrekking hebbende brochures en mededelingen. Het op de pensioenen of uitkeringsbescheiden vermelde registratienummer is van belang bij alle correspon-

tie met de betrokken instanties.

Het kan zijn dat een vroegere werkgever een aparte pensioenregeling had doch dat een pensioenuitvoerder niet te vinden is bijvoorbeeld door naamswijziging. Of er hebben overdrachten plaatsgevonden door fusies of overnames. Deze zijn op te sporen via de Pensioen- en Verzekeringskamer (PVK), postbus 929, 7301 BD Apeldoorn. (internet: www.pvk.nl) Met een lijst van 1800 voormalige pensioenverzekeraars en hun rechtsopvolgers..

- b. familiepapieren, zoals geboorteakten, huwelijksakte, echtscheidingsakte, huwelijkse voorwaarden enz;
- c. belastingbescheiden en rekeningen, die voor de aangifte van de inkomsten - eventueel vermogensbelasting van belang zijn, een en ander betrekking hebbend op de afgelopen vijf jaar;
- d. lijst met bestaande giro-, bank-, spaar- en beleggingsrekeningen (handleiding!);
- e. lijst van verzekeringspolissen, aangeven welke polissen kunnen vervallen c.q. van kracht moeten blijven en waarbij een naamswijziging moet plaatsvinden;
- f. lijst van bezittingen en schulden, welke actueel moet worden gehouden;
- g. lijst van lidmaatschappen van verenigingen, eventueel aangeven welke voor de overblijvende partner niet meer van belang zijn;
- h. lijst van abonnementen op tijdschriften, periodieken of vakliteratuur, eventueel aangeven welke kunnen worden beëindigd;
- i. adressen en zomogelijk telefoonnummers van:
 - nabestaanden, familieleden, vrienden en kennissen, die in geval van overlijden moeten worden ingelicht;
 - banken en overige beheerders van uw bezittingen;
 - de Vereniging van Nederlandse oud-loodsen;
 - eventueel de loodsensociëteit.

MAATREGELEN BIJ OVERLIJDEN

Bewaar alle rekeningen van de kosten die in verband met het overlijden worden gemaakt, deze zijn fiscaal aftrekbaar.

1. Inschakelen (huisarts, ziekenhuis) voor het opmaken van een *verklaring van overlijden*.
2. Waarschuwen van de / een uitvaartonderneming.
3. Aangifte van overlijden bij de afdeling burgerzaken van de gemeente van overlijden, voor het doen opmaken van een *akte van overlijden* (wordt veelal door de uitvaartonderneming verzorgd). Het is aan te bevelen daarbij direct de nodige afschriften van deze akte te laten maken voor de te vervullen formaliteiten.

Deze zijn nodig voor:

- het aanvragen van pensioen(en) bij BPL en SVB (Sociale Verzekeringsbank), voor AOW en/ of Anw, BPFK en overige pensioenfondsen, deze te voorzien van het betreffende registratienummer van de overledene (het BPFK vraagt bovendien om een uittreksel uit het huwelijksregister van de gemeente waar het huwelijk is gesloten);
 - notaris i.v.m. testament en akte van erfrecht;
 - verkrijging van verzekeringsgelden enz.;
 - belastingdienst met vermelding van sofi nummer;
 - bank(en) met vermelding van rekeningnummer(s);
 - (zorg)verzekeringen, met vermelding relatienummer (s) i.v.m. naamswijziging(en);
- Hieraan zijn kosten verbonden, behalve voor het aanvragen van pensioen (en).*

Deze zijn gratis verkrijgbaar (de gemeente zal daarop aantekenen "afgegeven ten dienste van het aanvragen van pensioen").

Een aantal maatregelen wordt ook wel door een uitvaartonderneming verricht en hierover wordt wel informatie gegeven.

4. Eventueel inschakelen van een geestelijk verzorger voor geestelijke bijstand en voor de verzorging van een kerkelijke plichtigheid.

5. Bericht sturen aan instanties die uitkeringen verzorgen (binnen 6 weken)
Hiervoor gebruik maken van de afschriften van de Akte van overlijden, deze te voorzien van het betreffende registratie/ pensioennummer.
 - a. voor ABP aspecten: ABP, Postbus 4888, 6401 JR Heerlen.

- b. voor BPL- gepensioneerden / (oud) registerloosden:

*Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL)
Postbus 830 3000 AV Rotterdam.*

*bezoekadres - Seattleweg 7, havennummer 2801,
Pernis Rotterdam, telefoon: 010 4987451/ 52*

toezenden van:

- overlijdensbericht of annonce.
- uittreksel van het overlijdensregister;
- persoonsgegevens van degenen die recht hebben op weduwe/ wezenpensioen van het BPL;
- opgave van (niet geblokkeerde) giro/ bankrekening van de echtgeno(o)t(e);
- (eventuele) gegevens van ex-echtgenote;
- opgave door (oudere) wezen van:

- a. studieverklaring dagstudie;
- b. naam, voornamen, adres;
- c. giro/ banknummer waarop het wezenpensioen gestort dient te worden (dit gebeurt rechtstreeks).

Opmerking : zo spoedig mogelijk na het overlijden van de deelnemer/ gepensioneerde wordt aan de weduwe(e)(naar netto een eenmalige uitkering toegekend van 1 / 6e deel van het laatstelijk voor de gepensioneerde geldende jaarlijkse ouderdomspensioen; het weduwepensioen bedraagt 70% van het jaarlijkse ouderdomspensioen.

BIJLAGE 9

Voor als het onverhoopt nodig is ...

c. pensioen uit vorige dienstbetrekkingen

Als de overledene uit vorige dienstbetrekkingen een pensioen ontving, ook deze fondsen berichten i.v.m. een pensioen voor de overblijvende (huwelijks)partner zoals bijvoorbeeld:

Het bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij (BPFK) p/a PVF Nederland B.V. Postbus 9251 1006 AG Amsterdam; bezoekadres: Molenvierf 2-8 1014 AG Amsterdam tel: 020 674444

het BPFK schriftelijk of telefonisch in kennis stellen van het overlijden. Men krijgt dan een aanvraagformulier toegestuurd (men wenst: uittreksel uit overlijdensregister en uit huwelijksregister van de gemeente waar het huwelijk is gesloten).

6. Indien de overledene bij vorige werkgevers een pensioenverzekering had en deze premievrij is gemaakt (zgn. slaper), moet ook deze uitkering aldaar worden aangevraagd.

7. AOW pensioen

a. indien de overledene een AOW pensioen genoot, en in Nederland woonachtig was, moet van het overlijden zo spoedig mogelijk bericht worden gegeven aan het districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) in het ressort, waarin de woonplaats van de overledene is gelegen.

b. voor het buitenland moet het kantoor Buitenland van de SVB worden ingelicht. (en registratienummer)

Adres: postbus 7105, 1017 JC Amsterdam (tel: 020 5400400).

8. Alle maatschappijen waarbij verzekeringen zijn afgesloten dienen van het overlijden in kennis te worden gesteld. Hierbij vermelden de polisnummers alsmede namen en adressen van de nabestaanden.

Nagaan of er nog lopende verzekeringen zijn die premievrij worden bij overlijden. Zonodig de ver-

zekeringsadviseur raadplegen.

a. voor polissen die van kracht blijven, b.v. brandverzekering, huis, inboedel, auto, boot, caravan, e.d. dient naamswijziging plaats te vinden (denk ook aan 'groene kaart' bij autoverzekering);

b. ziektekostenverzekeringsmaatschappij inlichten;

9. Bij eigendom woning via de gemeente bij het kadaster het huis op eigen naam laten registreren. Hieraan zijn kosten (geen overdrachtskosten) verbonden maar het is belangrijk als het eigen huis later verkocht gaat worden.

10. Indien men een hypotheek heeft op het huis, verdient het aanbeveling de hypotheekakte te controleren of daarin een clause is opgenomen waarin bepaald is dat bij overlijden van de echtgenoot of partner de hypotheek wordt (of kan worden) beëindigd.

11. Tevens nagaan of in verband met het overlijden nog andere lopende financiële verplichtingen komen te vervallen.

12. Zeg eventueel abonnementen op van tijdschriften, periodieken, vakliteratuur en lidmaatschappen van verenigingen die niet meer van belang zijn voor de overblijvende partner.

13. Bezien of eventueel het paspoort van de overgebleven (huwelijks)partner moet worden gewijzigd. Mocht u onverhoopt iets overkomen (b.v. tijdens verblijf in het buitenland) dan is men op de hoogte van uw situatie.

14. Ga na of het mogelijk is verlaging van bepaalde tarieven aan te vragen, zoals reinigingsrechten en milieubelasting, indien na overlijden een éénpersoons huishouding wordt gevoerd. Deze regelin-

gen verschillen per regio / gemeente.

Daar door het overlijden een deel van het inkomen wegvalt, bestaat de kans dat men op grond van het (lagere) gezinsinkomen in aanmerking komt voor subsidieregelingen, studievergoedingen e.d.

15. Beschikt men over een auto:

- blijft deze in gebruik dan kentekenbewijs over laten schrijven/ naamswijziging;
- wordt deze niet meer gebruikt, dan bericht

sturen van overlijden naar Centraal Bureau motorrijtuigenbelasting, Postbus 9054, 7300 GS Apeldoorn, en verzoeken om terugstorting van teveel betaalde motorrijtuigenbelasting.

- bij verkoop van de auto: zie op het bij de auto behorende 'overschrijvingsbewijs' welke handelingen nodig zijn voor overdracht aan de nieuwe eigenaar.
- wordt de auto niet verkocht doch gesloopt dan dienen de, bij de auto behorende, documenten

binnen 20 dagen te worden opgestuurd aan:

Rijksdienst voor het Wegvervoer, Skagerak 10, 9642 CZ, Veendam. Belasting blijft verschuldigd zolang de auto niet op een andere eigenaar is overgegaan en zich op de openbare weg (ook parkeerplaats) bevindt.

16. Behandelende artsen (huisarts, specialisten en tandarts) van overlijden in kennis stellen.

17. De algemene Nabestaandenwet (Anw).

Sinds 1 juli 1996 is de Algemene nabestaandenwet (Anw) van kracht. Deze wet regelt het recht op een Anw nabestaandenuitkering voor mannen en vrouwen van wie de (huwelijks)partner op of na 1 juli 1996 is overleden. In de Anw is ook het recht voor wezen en halfwezen geregeld.

De Anw wordt evenals de AOW uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

BIJLAGE 9

Veranderingen PSW sinds 1973

De PSW is in de loop der tijd met name vanaf 1973 belangrijk gewijzigd. In bijgaand schema zijn de belangrijkste wijzigingen in kaart gebracht onderscheiden naar de hiervoor genoemde dimensies.

Jaar	Financiële zekerheid	Uitvoeringszekerheid Uitvoeringsorganisatie	Toezicht	Individuele zekerheid materiële voorschriften
1973	- premiebetalingsvoorschriften - beperking van beleggingen bij de werkgever tot 5%		uitbreiding bevoegdheden PVK	- uitbreiding ontslagrechten (ook bij dienstverband korter dan 5 jaar); - bijzonder weduwepensioenen (echtscheiding) - afkoopverbod
1981	vrijstelling voor de dga		afschaffing preventieve goedkeuring statuten en reglementen	
1987			versterking grondslag Regelen verzekeringsovereenkomst	- aanpassing ontslagvoorschriften - gelijke indexatie ingegane pensioenen ongeacht tussentijds ontslag; - weduwnaarspensioenen - vrijwillige waardeoverdracht
1989		- deelnemersraden - evenwichtige vertegenwoordiging alle belanghebbenden door bestuur; - verkiesbaarheid gewezen deelnemers		
1992				indexatie premievrije rechten cf. ingegane pensioenen
1994	bescherming vrijwillige pensioenvoorziening			verruiming begrip pensioentoezegging
2000	verbod op uitstelfinanciering	medezeggenschap gepensioneerden	intensivering toezicht PVK (o.a. bestuurderseisen)	- waardeoverdracht (verbod pensioenshoppen, inmiddels weer opgeheven); - gelijkstelling in pensioenregelingen van geregistreerde partners met gehuwden; - keuzemogelijkheid ouderdomspensioenen; - gelijke uitkering mannen en vrouwen

